

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE!"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 8.

Entered as Second-Class Matter July 8, '03 at the Post Office at Chicago, Ill., under Act of March 3 1879

Chicago, Ill., 21. februarja 1908.

Subscription, \$1.50 per year. Naročnina \$1.50 za leto.

Leto VII.

Slovenski Pinkertonci.

V pojasnilo organiziranim delavcem v Združenih državah.

Ves čas od kar je bila ustanovljena organizacija Zapadna Rudarska Zveza tu na Evelethu, Minn. je bilo vedno veliko sovražnikov in nasprotnikov, delujočih na uničenje delavske organizacije in posužnenje ubozega trpina delavca.

Pri zadnjem nemiru med delavci in delodajalci smo se veliko trudili za pridobitev boljše plače in izboljšanja našega tužnega stanja. Nekateri iz med delavcev so se odstranili od naše organizacije in pomagali delodajalcem vezati svoje brate — delavce v verige suženstva. Žali bog, da so bili tudi naši rojaki Slovenci med temi Judeži pri zadnjem štrajku. Dva navdušena brata, ki sta se iz srea borila za delavske pravice in svobodo sta se podala nekega dne v zadnjem štrajku v "Spruce Location." Mirnim potom sta marljivo navduševala in nagovarjala, da naj se ne podajo na delo, da naj potrpe še malo časa, ker zmaga bode delavska, če se nikdo ne poda na delo.

Kaj se je zgodilo? . . . Neki posnemovalec Judeža Iskarjota, ki je bil v službi "Steel Trusta" kot skrivni pinkertonec je z velikim veseljem in lažljivo novico hitel po policaja in mu povedal, da dva uda Zapadne Rudarske Zveze pretita neumijskim delavcem s anarhističnimi grožnjami in smrtjo, če se kateri izmed njih poda na delo. To je bila izmišljena laž podleža. Ona dva uda Western Federation of Miners sta mirnim potom nagovarjala one delavce, ki niso bili naših vrst, da se nam pridružijo in nikar ne podajo na delo, da nam naj sežejo v roko v tem britkem boju za naše in njihove — delavske pravice.

Policaj res pride, zveže nedolžna, mirna delavca kot kaka dva razbojnika in ju zapre v temno ječo.

Kdo je krivec tega? Hudobni izdajalec, efijalt delavstva, ki je bil podkupljen od lastnikov rudnikov, da izda svoje brate delavce. Efijaltovo srce je plantelo ogenj radosti, ko je videl svoje rojake, nedolžne delavce, vkleknjene verigah.

Vprašamo te, rojaka in sina slovenske matere:

"Ali te srce ne boli radi tvoje izdajice?"

"Ali si čital o posledici izdajalstva Judeža Iskarjota?"

"Ali si čital o Efijaltu pri Thermopilah in "Sparta staro mesto bilo . . ." in

"Ali res misliš, da bodeš postal lastnik rudnikov v tukajšni okolici radi tvojega izdajalskega in hinavskega postopanja proti delavcem?"

"Ali te ni sram pogledati poštemu delavcu o oči?"

Odgovoril boš "NE" Ali veruj nam, prišel bo čas, ko se boš kesal za to izdajalsko delo. Ti si nameraval uničiti delavsko organizacijo, ali — motil si se.

Sivi lasje bodejo pokrili tvojo glavo, prišla bo smrt in te položila v črni grob; spremenil se boš v prah in pepel, a solnčni žarki bodo še vedno padali na zemeljsko oblo in delavstvo se bode še vedno organiziralo. Ko bodeš ti že stotine in stotine let v grobu trohnil sramoval se te bo delavski rod in s zaničevanjem kazal na grob, v katerem leže ostanki delavskega efijalta.

Ko so pripeljali zvezana člana delavske organizacije pred sodišče, ju je sodnik Princ obsodil na kazen \$190.00 Eveleth Rudarska Unija s to obsodo ni bila zadovoljna in je zahtevala, da se obravnava ponovi pred porotnim okrožnem sodiščem v Duluth Minn. Sodnik ju je stavil pod varščino \$425.00, katero svoto je unija v roke odnika in sodnijske pisarke kot varščino položila.

Mimogrede naj omenimo, da so sodnijski uradniki v tukajšnjem mestu nekako orodje Steel Trusta, in ker so mislili, da se bo Eveleth Rudarska unija preselila iz tega sveta in bo potem ta svota ostala v njihovi blagajni (kar so se pa grozno zmotili), če se potlači nova obravnava, pri kateri bi toženca gotovo prišla prosta.

Nekega dne odpravili so se uradniki lokalne unije k sodniku Princeu, da zahtevajo povrnitev poročstva ta jim pa odgovori, da ne povrne niti centa.

V resnici lepo bi bilo obdržati v svoji blagajni težko prisluženi delavski penez, ali zdi se nam, da č. g. sodniku se ne bo posrečilo, če je le kaka pravica za nas delavce pod Ameriškim podnebjem.

Dne 26. januarja se je vršilo zborovanje Eveleth Rudarske Zveze, na katerem so udje enoglasno odobrili in sklenili, da se mora postavno postopati proti zgoraj imenovanemu sodniku in sodnijski pisarki S. Murphy.

Odobrena je bila sledeča

RESOLUCIJA

Pojasнено je bilo pri zadnjem zborovanju in redni seji Eveleth Rudarske Zveze št. 47 Western Federation of Miners, da se je iz blagajne gori imenovane Zveze vplačal Sadie Murphy in Vivianu Prince znesek \$425.00 (štiristo pet in dvajset dolarjev) kot varščina do ponovitve obravnave, da se je Sadie Murphy in Viviana Prince opomnilo in zahtevalo od njih povrnitev te svote, ki je last in premoženje omenjene unije, da ista nista hotela vrniti vročeni jima denar da je pri tej organizaciji veliko število članov in da ni mogoče, da bi vsi ti člani prišli pred sodnijo in zahtevali prav-

nim potom od od unije gori omenjenima vročeni denar, zato je sklenjeno, da se vložijo tožba proti imenovani Sadie Murphy in sodniku Vivianu Prince v korist in blagor te organizacije in da se jeden izmed udov pooblasti za vložitev tožbe proti gori imenovanim osebama;

nadalje bodi pojasнено in sklenjeno, da je John Movern, član gori imenovane organizacije pooblaščen za vložitev tožbe, katere se mora vršiti kar najprej mogoče v enajstem sodnem okrožju v okraju St. Louis, deželi Minnesoti, ali bodisi v kateri koli drugi sodnji, ki bode morebiti priporo-

Razgled po svetu.

Proslavljene obletnice smrti G. Bruno.

Iz Rima se poroča, da se je v nedeljo popoldne pred spomenikom Giordana Bruno v Campo dei Fiori med vojaštvom in anti — klerikaleci vnel hud boj.

Letna anti — klerikalna demonstracija v spomin smrti Giordana Bruno se ne bi smela vršiti. Tako je ukazal policijski šef v Rimu, vendar pa za njegov ukaz se niso zmenili. Skvadroni konjeništa so poseli vse mostove vodeče proti Vatikanu kakor tudi okolice francoskega vladnega zastopnika. Shod se je začel ob 3 uri popoldne na Campo dei Fiori, proti kateremu sredotočju so korakale republikanske, socialistične in anarhistične organizacije s rudečimi in črnimi prapori. Najprej so okinčali G. Brunov spomenik s cveticami in rudečimi zastavami in potem so se pričeli navdušujoči govori.

Vse bi bilo lepo izpalo, ko ne bi neki duhoven, ki je živel v hiši blizu zbirališča množice razkačil s svojo predrznostjo in vrigel med demonstrante letake na katerih je bil pisan odstavek povzet iz Brunove knjige: "Najslabši elementi rimskega prebivalstva so se zbirali v Campo dei Fiori." To je anti — klerikalce razkačilo in udrlji so proti hiši, v kateri je živel ta predrzni duhoven. Seveda policija in vojaštvo je takoj vmes poseglo in prišlo je do pretepov, katere je seveda povzročil duhoven s onimi letaki. Proti večeru se je stvar pomirila. Vodje demonstracije so zaprli in čakajo obravnave.

Ta dogodek bo najbrž vplival na prepričanje romanja ob času dijamantnega jubileja.

Armenska vojska?

Iz Armenije se poroča, da je vse turško rezervno vojaštvo v provincijah Van, Muš in par drugih v Mali Aziji poklicamo pod zastavo in da so napotu proti meji.

Liga vseh turških revolucionarnih strank je povečala revolucionarno agitacijo. Prošnje in proklamacije so se razposlale med ljudstvo, da protestira proti krvooločnim načrtom Sultana. Liga propoveduje, da ta vojna bo imela slabe posledice in to radi tega, ker pomanjkanje živil že sedaj počutijo po celi Mali Aziji.

Ruska vlada je odredila, da se vsi konji po Kavkau, sposobni za vojaško rabo registrirajo. Zdravniška moč v Tiflisu se je že ponudila vladi za slučaj vojne.

8letni suženj zgubi roko.

Ada Crane, osem letna deklica, vposljena v Massachusetts tkalnici v Lindale, Ga., se je spod-

čana od odvjetnika, ki bode postopal proti nepravilnem dejanju imenovanega sodnika in sodnijske pisarke v korist unije in vseh članov spadajočih k imenovani organizaciji in ki bode tožil za povrnitev v roke imenovanima osebama vplačane svote. Isti John Movern je pooblaščen uporabljati vsa sredstva, ki bodejo mogoče potrebna za pridobitev imenovanega denarja in ki bodejo v korist in blagor unije in vseh udov spadajočih k imenovani uniji.

(Pečat)
Eveleth Rudarska Zveza št. 47 W. F. of M. Eveleth, Minn.
Odbor: — Jos. Marinček, l. r. Frank Hitti, l. r.

taknila in pala ob stroj, kateri ji je obtrgal desno roko.

Ali je treba tu komentara?

Premogarski štrajk.

Ker niso delavei v premogokopih Crerar-Clinch družbe v Duquoina, Ill., s sedežem v Chicagi zaradi od družbe povišanih cen v blagi, hoteli svoje potrebščine odjemati v družbinih prodajalnah in so jih hotele družbe pri skupni seji delavcev in lastnikov rudnikov v to prisiliti, je 400 delavcev zaštrajkalo.

Do sedaj se niso prišli do nobenega zaključka glede poravnave stavke. Rova "Equitable" in "Davis" sta prenehala s delom. Med štrajkujočimi je nekaj Slovencev in Hrvatov.

Tu imamo zopet lep dokaz, kako nas delodajalci odirajo in posužnjujejo.

Velike povodnji.

Allegheni River je prestopil svojo strugo. Visokost vode je narastla do 26 čev. Poplav je spodjela podlago dveh hiš na 23 in 24 Penn ulici, kateri ste se zrušili. Ena oseba je poškodovana in ostalih 15 je se pa še začasno umaknilo nesreči.

— Mungo Junction je popolnoma poplavljen 200 ljudi je v naglici zapustilo malo mestee ko je voda rušila iz predora, ki ga je napravila v 30 čevljev visokem nasipu. Ta nasip je napravila Carnegie Steel Co. za protekcijo nizke zemlje pred poplavitvijo reke. 52 koč je poplavljenih in zapuščenih.

— E. Liverpool, O. 19. feb. Pumping station je šest čevljev pod vodo in stotine družin v nižjih pokrajinah tega mesta, Wellsville in Smiths Ferry, Pa. je začasno brez doma radi povodni v Ohio dolini.

Miljon vojakov, da iztira Evropejce iz svete dežele.

San Francisco 19. feb. Pri zborovanju Y. M. C. A. je Rev. Ng. Povn Chew, urednik "Kitajskega Sveta" povedal poslušalcem, da se Kitajska mobilizira za iztrebljenje Evropejcev iz Kitajskih posestev. Zato ima že 700,000 vežbanih vojakov, potrebuje pa en milijon mož stalne vojske predno prične z delom.

"Kitajska je Zdr Državam prijazna in ji ne bo nikakih neprikl delala, pač pa bo izgnala vse druge narodnosti in poglavitna smer je naprejena proti Rusom."

"Kitajsko", je rekel govornik. "bode največji narod na svetu in vse se mu bo uklanjalo."

Št. 5. "Radnička Straža" glasilo hrvatskih sodrugov v Ameriki, je izšla. Sodrugom rojakom in Hrvatom jo priporočamo. Naslov: Radnička Straža 572 Blue Island Ave., Chicago. Stane na leto samo \$1.00.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.45	100 kron,
za \$ 40.90	200 kron,
za \$ 102.00	500 kron,
za \$ 204.00	1000 kron,
za \$ 1017.00	5000 kron,

Postarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatve izplačuje c. kr. pošto hranihi urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske v Domestic Postal Money Order alipa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
109 Greenwich St., New York
6104 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio

Živi zakopani.

Iz Shamokin, Pa. se poroča, da so se vsi premogarji izvzemši jednega srečno rešili iz živega groba.

V pondeljek vdrla se je gornja plast rova Midvalley in je zakopala 28 premogarjev in dečkov. Samo jeden je ubit, drugi so se po 24 urnem napornem delu rešili čili in zdravi.

Obhod brezposelnih.

Socijalisti v Chicagi so se resno odločili, da pokažejo mestnemu zastopu, da je približno 200,000 — 250,000 brezposelnih delavcev v Chicagi.

V to svrhu nameravajo uprizoriti jeden največjih obhodov, ki se je še kedaj pomikal po chikaških ulicah. Dan za obhod še ni določen.

To bo imel zopet naš dični kosaški admiral Shippy opravka. Svojo uniformo in zvezdo si že snaži in knipelj si je pripel ob bok — pa bojmo se ga ne — če bo odbor odločil, da korakamo, bomo korakali pa makari se Shippy na glavo postavi.

Veliko snega.

St. Joseph, Mo. Sneženi vihar razsaja po vsej okolici in ves promet je ustavljen.

Tudi v Chicagi imamo dovolj, da preveč snega, kateri ovira promet.

1200 zopet vposlenih.

So. Chicago, Ill. Tukajšne tvornice Illinois Steel Co. so vposlile ta teden zopet 1200 delavcev. To je velika odpomoč preteče bede v So. Chicagi.

Najboljša plača.

Od skupne svote \$14,750,000, katero bo izplačala Standard Oil Co. delničarjem dne 14. marca dobi J. D. Rockefeller \$3,750,000, toraj dobi isti vsak mesec čez en milijon dolarjev plače.

Delavec, koliko mesecev moraš ti težko delati predno dobiš en milijon centov za tvoje delo?!

Veselica s plesom.

"Hrvatsko Radničko Prosojetno i Političko Društvo v Chicagi" priredi v soboto, 29. t. m. ob 8. uri večer v prostorih "Narodne Dvorane" na oglu Centre ulice in 18. ceste Zabavo s plesom. Ves čistidobiček se obrne za odpomoč brezposelnim. Vstopnina je prosta. Slovenci vdeležite se te zabave.

Haywood — govornik.

Od vseh strani prihaja klic: "Haywooda hočemo, da govori." — In Haywood govori. Sedaj predava v državi Massachusetts. Pred spomladanskimi volitvami pride v Chicagi.

SOMIŠLJENIKI — V CHICAGI, POZOR!

Slovenski socijalistični klub "Svoboda" ima svojo redno mesečno sejo dne 23. februarja ob tretji uri popoldne v prostorih Ed. Pauch, 663 Blue Island ave. Vpisovanje novih članov, volitev odbora in druge važne točke na dnevnem redu. Vsak rojak dobro došel!

A. H. Skuc, tajnik.

Veseli par.

Včeraj popoldne poročil se je g. Martin Nemanjč, gostilničar v Chicagi s gospodično Lollie Lesar, tudi iz Chicagi. Gospodična Amalija Mesick in naš stavec sohr. Victor Skubic sta bila za tovariša. Nova zakonca sta bila dobre volje in zabavali smo se izvrstno.

Srečno živela mnogo leta!

RUDEČE ZNAMKE, 35c.

RUDEČE ZNAMKE, 35c.

RUDEČE ZNAMKE, 35c.

RUDEČE ZNAMKE, 35c.

RUDEČE ZNAMKE, 35c.

“Šiba božja.”

SLIKA IZ ŽIVLJENJA SOCIJALISTA

Spisal X.

Nadaljevanje.

II.

“Zakaj mi vendar delaš tolike skrbi?” vpraša ga Lucija na pol čitajoče, na pol bojzljivo.

Slad pa ji odgovori osorno: “Pride še vse hujše na me, ker sem socijalist!” Nato se vsede na stolec si potisne širokokrajni klobuk, ki ga je prinesel še iz Kranjskega, še globlje na čelo, podpre si neobrito brado s levico in zre globoko zamišljeno pred se

“Oh, moj bog!” vzdihne Lucija. “Kaj se je vendar zgodilo? Ne muči me več s tvojim strašnim molkom — govori! — Zau-paj mi vendar v tem opasnem položaju — ali ne vidiš, da umiram strahu? Ali ti nisem bila ves čas tvoja zvesta soproga in vsikdar sočutno trpela s teboj? Govori tedaj

“Nič, — nič, Lucija! Pusti me — samo slabe volje sem — saj vidiš — ne cenzuriraj se večerjo mi prinesi in spat pojdeva — jutri bo vse dobro — slišiš!”

In Lucija je začela zopet britko jokati.

“Lucija, tiho bodi in ne joči mi!” jo tolaži Slad, hoteč ji odvaliti težek kamen iz njenega srca. “Glej otroci spe, zbudila jih bos!” Ali me ne slišiš? Ne plaši jih! — Vse ti zaupam! Saj te ljubim kot oni dan, ko sva se združila v ljubezni — da še veliko bolj te ljubim radi malih, katere sva zredila — samo ne jokaj mi, ker vsak tvoj vzdih mi je ojstro bodalo, ki sune vsakokrat s tvojim vzdihom moje občutljivo srce. Obupal bi gotovo, ko bi ne mislil na boljši izid, ko bi ne plaval visoko gori v polnonadnih mislih . . . o, ko bi ne verjel še v nekaj drugega, v konec vse bede in konec vsega zla

“Zatorej prični, prični in povej mi vse hitro ker negotovost tvoje skrivnosti mi je hujša od smrti!” je silila Lucija v Slada, poleg katerega je sedela in gledala najpozorneje v njegovo skrbno polno lice.

“Lucija, moja draga soproga, ti veš, da je namen mojega življenja tvoja in najinih otrok sreča. Ko sem te spoznal — si bila navadna sirota — trpinka in ker sem te ljubil, sem te snubil s trdim namenom, da ti ustanovim lepšo, boljšo in ugodnejšo bodočnost.

Svoječasno sem bil samo navaden delavec v naši tovarni. Ko sem se združil s teboj hlepel sem po višji in uglednejši stopni, po boljši in večji plači in to mi je bila najsvetejša naloga; pohajal sem v šolo ob večerih, ker po dnevi nisem imel časa in napravil sem izpit za kurjača. Plačo sem dobil povišano — lažje sem dihal — svobodnejše, zadovoljnejše gledal v bodočnost. Slabo se nama v tem času baš ni godilo. Tudi pozneje, ko je najina družina narastla za šest glav se nisva mogla pritoževati, da trpiva pomanjkanje. Sicer skromno, vendar dostojno smo živeli ves čas Ti si dobro in varčno gospodinjala in jaz sem pa tudi storil svojo dolžnost

“France, ti si storil vse in jaz sem te samo malo podpirala” mu ugovarja Lucija.

“Ne ponižuj se s svojimi zaslugami tako nizko”, pristavi k temu Slad in nadaljuje: “Ce ni se prej nikoli uresničil naš slovenski pregovor — Žena podpira tri hišne ogle in mož samo enega — se je pri nas. Če bi bila ti lena, zapravljava in nespretna v gospodinjstvu, bilo bi vse moje delo brez vspeha — bil bi revež jaz, bili bi siromaki mi vsi. Vidiš tako je draga! — In glej, reveži siromaki morda vendar-le skoro postanemo — morda smo že in zakaj — samo radi mene”

“France ali noriš? Ne govori mi . . . ! — radi tebe siromaki? Kaj ti je vendar?”

Lucija molči in poslušaj! Ni golgo tega kar ti sem pravil, da je “sv. Benedikta” tovarna za podobe (tako so jo s pristranskim imenom imenovali) bankrot napravila in da je naša tvrdka s tem zgubila svojega največjega, zavratnega savažnika in najnevarnejšo konkurentinjo. Naša tovarna, kateri je načeloval praktičen katoličan, če ne duhovnik v civilni obleki, si je pridobila s svojo solidnostjo še večji ugled, kot ga je imela prej — naročniki in odjemalci izdelkov propadle tovarne so se obrnili na našo in tako podvojili dohodke gospodarju naše tovarne. Samo ob sebi je toraj umevno, da so se vse podobe, katere izdeluje vsled bankrota konkurenčne firme le naša tovarna, zdatno podražile, ter da je ravno radi tega naša izkupčija, ki jo spravlja sedaj v žep naš gospodar za več stotisočakov mastnejša

Ker pa je stvar taka, kakor sem zgoraj omenil, smo smelo pričakovali, da bo naš delodajalec svoj mastni dobiček vsaj nekoliko z nami delil, saj mi, vendar edino mi pomagamo njemu do bogastva — Upali smo, da nam sam radovoljno poviša plačo, kar bi se pri njegovim bogastvu prav malo ali celo nič poznalo . . . No pa zmotili smo se kruto! Mesto polboška smo dobili za isto plačo toliko več dela, kajti naša tovarna je odpravljala in izvažala svoje izdelke toliko hitreje in v večji meri kot poprej . . . in mi delavci smo bili samo še bolj vpreženi.

“Zdelo se mi je,” je dejala na to Lucija, da v zadnjem času prihajaš domov res nekoliko bolj zdelan kakor po navadi, toda mislila sem, da si slučajno malo bolan. Zakaj mi pa tega nisi prej povedal?”

“Ah, čemu bi ti pravil?! Pomagati bi mu itak ne mogla!”

“Res je to. Ali vendar”

“Nič, draga Lucija, samo žalostila bi se! Zaradi tega pa ti nisem povedal ničesar. — Nam delavcem je pa končno presedalo tako početje tovarnarja in sklenili smo, da si odpomoremo sami.”

III.

“Stavka? . . . Moj bog, France”

“Ne plaši se! Stavka je danes še vedno opasno sredstvo v Ameriki, posebno tu v Canadi; skušali smo najprej z lepa; delavci smo se dogovorili, da pošljemo deputacijo k šefu s prošnjo, da naj upošteva pri svoji sreči tudi nas delavce.

Je-li kdo, da bi mogel oporekati, da ni bila naša želja po človeškimi pravi pravici?!

Toda naš šef, draga Lucija je drugega mnenja. Včeraj smo se delavci do dobrega zmenili, da naj bi šla danes opoludne med počitkom deputacija k tovarnarju in mu vročila prošnjo. V to deputacijo so bili zvoljeni sosed Klobučar, Juriš, Maley, Messier in jaz.”

“Ali ti tudi?”

“Seveda, jaz tudi — vsi starejši in uglednejši delavci! Da, delavci, ki znajo kaj ziniti! Ko smo bili danes med 12 in 1 uro prosti smo šli gori omenjeni k tovarnarju. Strežar nas najprej ni hotel pustiti noter niti nas niti tovarnarju in še le, ko smo mu zagotovili, da smo prišli za prid tovarnarja samega, se je leno in počasi z namrdanim obrazom vendar zgubil za pisarniškimi vrati Tovarnar nas po strežarju pred se pokliče. Stopivši v njegov komptuar ki pa je po svoji bogati opravi in razkošju zgledal bolj podoben spalnici koketne gledališke boginje, nas gospod tovarnar že od daleč nagovori: “Kaj zlodja vas nosi ob ti uri semkaj? Čemu me motite?” — Šef je ležal zavrt v svilnat spalni površnik — stegnjen na boržunastem naslonjolu in menda baš dremal

Na vsak način motili smo ga. — Pokorno smo toraj pristopili

k njemu in se mu priklonili skoro do tal, potem pa sem govoril jaz v imenu vseh.

Najprvo sem nas — deputacijo opravičil radi prihoda ob ti uri, češ, da ga drugače ne bi morebiti dobili doma. Ko sem to opravil sem mu izrazil pohlevno željo vseh tovarniških delavcev: da nam z ozirom na sedanje ugodne razmere poviša plačo, ali pa da nam pusti vsaj dve uri na dan od delavnega časa. — Vidiš toraj draga Lucija, da so bile naše prošnje vse skozi opravičene. V nobeni tovarni v celem predmestju in na deželi ne delajo za tako plačo kot je mi dobivamo za celih dvanajst ur na dan. — In glej to je bilo našemu šefu odveč!

(Dalje prih.)

Naši zastopniki

za spodaj imenovana mesta in okolico

Cenjeni rojaki se smejo z zaupanjem obrniti na spodaj imenovane zastopnike z naročbo na list V krajih, kjer še nimamo zastopnike, pa prosimo, da se zanesljive osebe, ki bi bile pri volji zastopstvo proti primerni proviziji prevzeti, zglasijo pri upravnistvu “Glas Svobode”, 665 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Za Huntington, Ark.: Frank Žitnik;

Za San Francisco, Cal.: J. Erbus;

Za Aspen, Colo.: Fr. Peček;

Za Crested Butte, Colo.: Marko Sodja;

Za Denver, Colo.: Jos. Debeve;

Za Pueblo, Colo.: M. Kochevar;

Za Fleming, Kas.: M. Stefanič;

Za Frontenac, Kans.: J. Kollar;

Za Yale, Kans.: Anton Rupar;

Za Calumet, Mich.: Leo Junko;

Za Chisholm, Minn.: Jos. Lani;

Za Eveleth, Minn.: Peter Mayerle;

Za Brooklyn, N. Y.: J. Ivanšek;

Za New York, N. Y.: Jos. Mentony;

Za Cleveland, O.: Rudolf Perdan in Aug. Kužnik.

Za Collinwood, O.: J. Kunčič;

Za Lorain, O.: Fr. Vevar;

Za Claridge, Pa.: J. Batitch;

Za Conemaugh, Pa.: Jos. Bricelj;

Za Johnstown, Pa.: M. Strukelj;

Za Hermine, Pa.: Val. Urbas;

Za Morgan, Pa.: J. Lesjak;

Za Pittsburg, Pa.: A. Skerbec;

Za Willock, Pa.: Fr. Šeme;

Za Murray, Utah.: M. Žugelj;

Za Ravensdale, Wash.: C. Ermene;

Za Kenosha, Wisc.: M. Kirar;

Za Rock Springs, Wyo.: L. Demšar.

Kako pride Vaš denar

najvarneje v stari kraj?

Pošljite ga po Mohor Mladiču, 617 So. Center Ave., Chicago, Ill. On je v zvezi z g. Sakserjem v New Yorku in pošilja denar varno, točno in zanesljivo na določeni kraj.

Ako potujete v stari kraj ali želite koga svojih sorodnikov ali prijateljev vzeti v Ameriko, potem kupite vozni listek istotako pri Mohor Mladiču. On vam preskrbi dobro in hitro vožnjo po najnižjih cenah.

MOHOR MLADIČ,

617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavni in zoboboli.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Te zebe? Omisli si dober površnik ali zimsko obleko, katero ti naredi hitro in po ceni

Victor Volk & Co.
izkušen krojač
838 1st St., La Salle, Ill.
TEL. 645 R I

Valentin Potisek
GOSTILNIČAR
1235—1st St., La Salle, Ill.

Se priporoča rojakom za obilen obisk. Postrežba točna in izborna

ANTON LINHARD & SON
— Pogrebника —
Kočije za dobiti za vse priložnosti.
471 W. 19th Street Chicago, Ill

Slovenci!

Gotovo, da se poznamo. Prej sem delal 9 let v Bernardo-vi vinarni na Blue Island Ave., sedaj imam lastno in dobro urejeno

GOSTILNO
na 680 Blue Island Ave.,
blizu Atlas pivovarne.
IG. F. HALLER.
ATLAS PIVO. BUSINESS LUNCH

TOM. KYTLICA
UNIJSKI TESARSKI MOJSTER
1294 Trumbull Ave., CHICAGO.
Sprejemavs v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni, in se priporoča za obilna naročila.

TELEFON OALUMET 1678
Najfinejše fotografije
izdeluje vendar-le samo
P. Schneider
FOTOGRAF
2222 State St., Chicago.
Cene zmerne—postrežba hitra.

VACLAV DONAT
izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.
576 W. 19. St. Tel. Canal 6296

NAZDAR!!!
—SALOON—
Kosiček Brata
590 S. Centre Ave. Chicago.

VODAK-OVA GOSTILNA
683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

JOSIP ZALOKAR
priporoča rojakom v Clevelandu
svojo dobro in vedno preskrbljeno
GOSTILNO na 899 Edison Rd. N. E.
kjer toči vedno sveže pivo in likerje. Unijske smodke in prost prigrizek. Nadalje priporoča svoja fina vina, domačega izdelka in sicer:
rudeče galon 50c, belo galon 60c, rumeno galon 55c
Proti predplačilu ali poštnem povzetju pošlem ta vina na vse kraje Amerike. Za dobro postrežbo in pristnost vina jamči Jos. Zalokar, gostilničar,
899 EDISON ROAD, N. E., CLEVELAND, OHIO

WISCONSIN PHONE 4
LOUIS ROSEL
BALOON
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

MATIJA KIRAR
GOSTILNIČAR
v Kenosha, Wis., 432 Middle S
Se priporoča rojakom za obisk
Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.
Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 777

John O. Hruby
TRGOVEC
s pohištvo, železnino, pečmi, karpeti itd.
Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijs
589-591 Centre Avenue
Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC.
Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblik kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah
624 South Centre Avenue.
CHICAGO

ITALIJA EGIPT IN ADRIJA
Postanek v Madeiri.
Idealna zimska vožnja v gorke kraje
Vam preskrbi stira izkušena
CUNARD LINE
Ustanovljena l. 1840 - 68 letni uspeh.
Velikanski NOVI parniki s dvema vijakoma CARONIA
676 čevljev dolg odplaje iz NEW YORKA v torek, 18. februarja. v Madeiro, Gibraltar. Gonovo. Napelj in Alexandrijo. Drugi moderni parniki s dvema vijakoma odplujejo:
‘CARPATHIA’ 9 april in 28 maja
‘SLAVONIA’ 12 mar. in 30 aprila
‘PANTONIA’ 26 mar. in 14 maja
‘ULTONIA’ 16. aprila in 4. junija
Za natančneje poizvedbe obrnite se na
CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

V. Kobzina-tu
580-582 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

Razredni boj in časopisje.

Nove gospodarske razmere rodijo novo človeštvo.

Kapitalistični obrat družbe ni samo zgodovina strojev, kateri so moderne tovarne združile v skupen organiziran sistem, ni samo novo prometno sredstvo, katero vse zapreke in ovire vseh dežela in ljudstev spravi na jeden velikanski delavski, svetovni trg, ni zgodovina neizprosne boja med delavstvom in kapitalom, velike konkurence med tovarno in rokodelcem, boja med mestom in deželo, industrijskega kapitala in velikih lastnikov rudnikov in premogokopov, zgodovina kapitala je ob enem popolnoprobat človeške zavednosti, revolucija v mišljenju čustvu in dejanju večine človečanstva.

Časi so minili, ko so se naši pradedi, omejeni v ožjem krogu svojega okraja, privezani še v večno enakost ob pamti veka, držali svojih navad pri delu, ne vede kaj se po širnem svetu godi in ko so živeli še samo zase; oni časi so minili, ko jim je še veljalo nespremenljivo to, kar so njih očetje delali, oni časi so zginili, ko je svet mislil, da vse kar je novo in ptuje prinese le pregreho in hudodelstvo. Dandanes se ljudstvo trumoma zbira v mestih trgov, vaseh in industrijskih krajih in s vsakim dnem pridejo med ljudstvo ptuje novosti. Danes gredo ljudje v ptuje kraje učiti se razmer in navad ptujih dežela; danes so oni predsodki zastareli in vsakdo se žuri ustvarjati si nov svetoven položaj, novo pravico in navade in s silnimi treskajočimi kladivi kuje novo držbo.

S tem velikim preobratom je tudi zgodovina časopisja velikokrat zapletena. Še le po razvitku modernih moči produkcije, dela in prometne zveze postalo je časopisje mogoče. Bralec, držač sedaj časopis v rokah, se še komaj zaveda in mogoče še sanja ne, da je bilo prvo neobhodno potreba razvitek tehnike v tiskarstvu, pridelovanje papirja, razvoj železnice in parobrodarstva, poštne naprave, iznajdbe brzojava in telefona predno se je zamogel časopis tiskati v taki hitrosti in točnosti, da čitalec par ur kasneje zve vse dogodke, ki so se pripetili na zemeljski obli. Tudi to čudodelno časopisje katerega se danes tiska v milijone in milijone iztisih, je delo kapitalistične tehnike.

Razvoj moderne produkcije iz kapitala ustvaril je današnje časopisje in iz tega časopisja poglavalna pa je človeška zavest in izum velike človeške potrebe. Časopisje ni le samo pridelek tega preobrata ampak je ob enem mogočen faktor, kateri je napravil popolno preosnovo človečanstva z drugo besedo isto je stvarnik in odrešnik današnjega človeštva. Kdor ne čita časopisov je korenit potomec naših pradedov, ki se niso brigali za nič drugega, kakor samega sebe, svoje družine in svojih ožjih. Svetovne stvari so jim bile tuje in odurne. Nove iznajdbe jih niso zanimale, ker jih niso vedeli porabljati, duh jim je bil meglen ker ga niso brusili in pilili. Obratno je pa s kralcem časopisov. Iz teh zajema svetovne dogodke, čita podučljive članke in stremi brusi svojo misel; vidi kaj se godi po svetu in se na ta način ovije s časopisjem vseh kulturnih narodov v jedno skupino.

Časnikarji so moderni in veliki učitelji današnjega ljudstva. Učitelj govori 50 poslušalcem, župnik stoterim, javni govornik par tisočem, časnikar pa dan na dan stotisočem in včasih še več. Niti jednega poklica na svetu ni bolj važnega, v tako ozki zvezi s človeško zgodovino in modernim preobratom kot je časnikarstvo; in priznava se, da nobena pretekla družba ni poznala faktorja za razvoj človeške družbe, ki se bi dal vsaj deloma primerjati s današnjim časopisjem.

Pred okoli 60 leti pohvalil je Karl Marks zadružno objavo, v kateri je bilo objavljeno kaj zna in premore človeški razum, kojega je razvil kapital. "Časopisje je in dela večje čudeže kakor pa zidanje egiptovskih piramid, rimskih vodovodov in gostskih cerkva, isto dela večje čudeže kot ljudsko preseljevanje ali pa križarske vojne."

"Ono, časopisje je gotovo vsvarilo vse kaj drugega in veliko večje čudeže ljudske zavednosti in izobrazbe, kot pa rimske pisane šole in samostanske šole srednjega veka. Razvoju časopisja se imamo zahvaliti za današnjo stopno svetovne izobrazbe."

Stroj kupiči bogastva posameznim izkoriščevalcem in postaja vedno nevarnejši tekmeec delavcu. Stroj v takih rokah izkorišča delavske moči in polni blagajne nikoli sitim podjetnikom in delavsko ljudstvo je vedno bolj občutilo pritisk hlapčevanja in izkoriščanja. Tako je postalo tudi časopisje v rokah kapitala nesramna in umazana kupčija in orodje nikdar sitnega izesavanja. Časopisje ne služi samo posameznikom za polnitev njihove blagajne, ne temveč vladajoči razred vzel ga jev zakup da ž njim zaspano ljudstvo zaziblje v senj in ga poneumni, da se pred ljudstvom skrije in kaže v lepi prikupljivi barvi, da tem lažje ljudstvo na nepošten, zviti in izkoriščevalni način v svojih krempljih drži. Časopisje v rokah in najemu vladajočega razreda je bič, s katerim vladajoči to je kapitalistični razred kroti delavski razred. Kapital je ustvaril današnje časopisje in si ga izbral za nizkotno orodje in orožje vladajočega razreda.

Delavstvo tvori med vsim razvitim ljudstvom velikansko večino, a vse jedno vlada par tisoč kapitalistov države in dežele, mesta in občine, da si ravno plačujemo mi davek, ki se steka v kovčge bogatinov. Tu živimo v bogati državi in v tej državi strdajo milijoni sirot in brezposelnih in starega, hromega berača, katerega je kapitalistični stroj za delo nezmožnega storil preganja birit, zakon in glad. In kako je vendar to mogoče? Kako more mala peščica ljudi vladati toliko večino ljudstva?

Samo zato, ker velika večina vrjame lažem in obrekovanju, ki jih čita v meščanskem, kapitalističnem časopisju, samo zato, ker se velika večina noče pridružiti delavskemu stanu v boju za svobodo; samo zato, ker ta ogromna večina nima razuma ker je nje duh meglen in ker so nje možgani zastrupljeni s lažnjivim, prepričevalnim čitvom v predalih kapitalističnega časopisja.

Nevednost ljudske mase obdržati na najvišji stopni in stališču prokletstva "nepotrebnosti," katere je temelj kapitala je glavno načelo meščanskega časopisja in naj se potem imenuje republikansko, demokratsko, versko ali pa breznačelno. Kapitalisti in klerikalei gotovo zastoj ne polnijo vreče svojim časnikarjem. Njih početje in pritiskanje delavstva na najnižji stopnji izobrazbe jim zagotavlja velike dobičke in dohodke.

La Salle je pri priliki rekel: To so moderni hlapci peres in črnila, vojna časnikarjev, katera ustvarja javno mnenje in katero je vsekalo večje rané ljudstvu kakor vse vojaštvo na svetu, kajti prvi delajo na poneumnenje ljudstva, nasprotno drugi prinašajo kri in moritev.

Buržoazija pa ni samo orožja krusila, katero ji bode smrtna rana zadalo, ona je ustvarila tudi moža — modernega delavca, proletarca, ki bo rabil ono orožje.

Časopisje, katero je bilo do sedaj le orodje kapitala za izkoriščanje delavstva postaja silno orožje delavstva v boju proti kapitalu. Tako orožje postane smrtonosno še le v rokah razreda,

pogrebokopa kapitala, v rokah smrtnega sovražnika — delavca.

Kapitalističen časopis je trgovsko podjetje založnika naobratno delavsko časopisje je ustanovljeno po delaveh in delavskih organizacijah. Kapitalistični listi hočejo obdržati delavstvo v okovih za svojo korist, naobratno delavsko časopisje ne pozna druge naloge kot probujo delavca za boj proti kapitalu. Kapitalistični listi so orodje kapitala in žele obdržati ptujo vlado nad večino delavstva, med tem ko so delavski listi glasilo proletarskega razrednega boja.

"Vse velikanske iznajdbe novega časa, katere danes polnijo blagajne gospodujočega razreda naj uživa vse ljudstvo", to je naše geslo, to je naš — delavski boj.

Na polju časopisja naj se prične s združenjem delavstva.

Moderno časopisje, otrok kapitala je postalo stvarnik proletarijata in zato je boj delavskega časopisja proti meščanskemu delboja med kapitalom in proletarijatom. Vojno, one vrste peljati ni posebno lahko in časopis, kateri se vkvarja s izobrazbo ljudstva se ne more postavljati v isti razred, katerega namen je poneumnovanje ljudstva s smotrom izkoriščanja.

Pravo časopisje, katero ima namen izobraziti in poučevati delavstvo ne zadovolji potrebi treznomislečega s priobčevanjem brez pomembnih insenzacionalnih pripovedk, pač pa s dobrimi članki, zgodovinskimi podatki in povesti. Delavsko časopisje, v klub temu, da ima tolike ovire zedočnosti s zaupom v obraz.

Kakor hitro delavstvo spozna veliko nalogo časnikarstva potem ima delavsko časopisje večino za seboj; v boju za razširjenje delavskega časopisja bomo premagali našega najnevarnejšega rasprotnika . . . Zbudili bomo milijone, ki se danes še ne zavedajo ali pa so še pod vplivom meščanskega časopisja in stopili bodo kakor pogumni bojovníki v naše vrste in se bojevali za delavca in njegove pravice.

Ali naj pijemo vodo?

Zdravniške oblasti so znašle, da je veliko bolezní zaslediti radi živjanja nečiste vode in da je nečista voda mnogokrat povzročila epidemične bolezni. Mi smo "narod skrajnosti" in ni čuda da je nekdó predlagal, da prenehamo rabiti vodo za pijačo, vendar pa ni predlagal, kaj naj mesto iste živjamo. Oprezni ljudje kuhajo vodo predno jo pijejo, vendar v mnogih slučajih je tako postopanje nemogoče, zatorej je pa potrebno da vsaki zлага funkcije svojega telesa in tako dolgo dokler so iste narave je človek čil in zdrav. V slučajeu, da opaziš, potem ko piješ vodo kake težave, kakor na primer zgubo teka, kolcanje, kruljenje po čevah, rabi takoj Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To zdravilo bo takoj odstranilo vse zapreke zdravega prebavljanja in bo storilo vse organe v telesu harmonično delujoče. Isto napravi prebavo in kuhanje jedil perfektno, kri čisto in zdravo in telo živahno. Na to zdravilo se smete zanašati, v vsakem slučaju zgube apetita in moči.

Dobiva se v lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Triner — 616—622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Rojakom priporočava svoj lepo urejeni—

Saloon

Vedno sveže pivo, fina vina in likerji. Postrežba točna.

F. BLATNIK } lastnika
A. PRESELNÍK }

230 S. Union Ave., PUEBLO, Colorado

Edward Pauch

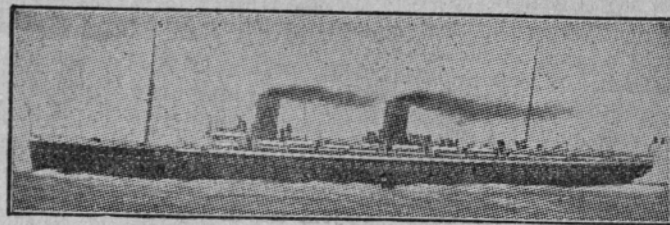
— gostilničar —

663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 110—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10. ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by **The Glas Svobode Co.**,
665 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiselní list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75c

ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
665 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike,
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

Ne vstraši se, ko burja hrastje
vije

Po hudi uri zopet solnce sije. —

* * *

Sedaj nastopi premirje . . .

* * *

Na konvenciji v La Salle, Ill.
je nekdo udrihal po Jednotinih
računih, češ, da so bili površni
in pomankljivi; dotičnega gos-
poda prosimo, da si ogleda svoj
račun in ga popravi predno ga
pošlje v javnost.

* * *

Ali se kateri delavec poteguje
za predsedniško kandidaturu?
Ali so Taft, Hughes, Fairbanks,
Cannon, Cortelyou, Bryan Hearst
in par drugih sužnjevi kapitala
edini državljani, katerim bi pri-
stojala čast in slava v Beli Hiši?
Bog ve . . .

* * *

Stran od Alaske Operatorji
rovov Tanana rudarskega okrož-
ja v Alaski se trudijo na vse na-
čine, da preplevoje Alasko s de-
lavci. Namen: Znižanje plače.

* * *

Razsodba sodnika Phillips, iz
Clevelanda, O. proti Amalgama-
ted Window Glass Workers of
America, v kateri izjavlja, da je
ta delavska organizacija nezako-
nita družba, ki je razbila tržno
posebnost in prikrajšala pravico
tovarnarjev pri vodstvu njihove
lastne trgovine, je dosegla mejo
sodnijskega despotizma. Zgleda,
da čas se bliža, ko se bode velika
ljudska masa dvignila v svoji
ekonomični in politični moči in
izjavila, da so sodnije brezpos-
tavne kombinacije korporiranih
lopopov.

* * *

Najvišja sodnija Zdr. držav je
v teku zadnjih trideset dni do-
segla rekord glede postopanja
napram organiziranem delavstvu.

Razne razsodbe, izjavljajoče
employer's liability law (zakon
glede delodajalčeve odgovornosti
kot neustaven, Erdmanov razsod-
ni zakon (arbitration law) kot
neveljaven in bojkot kot nezako-
nito orožje, so jasen dokaz, da
organizirano delavstvo naj ne
pričakuje nikakoršne podpore in
pravice od najvišje sodnije v
Ameriki. Te za delavstvo vele-
pomembne sodnijske razsodbe bi
morale zbuditi slehernega delav-
ca in privedi do spoznanja potre-
be združenega političnega delo-
vanja.

RUDEČE ZNAMKE, 35c.

**JAVNO VPRAŠANJE NA G.
JOŽE-TA ZAVERTNIK.**

"Članek "Orchardu in McPar-
landu se ne odgovarja" v "Pro-
letareu" z dne 4. februarja 1908
št. 21 nam je nerazumljiv.

Kot pisca omenjenega članka
Vas prosimo, da nam pojasnete: 1.
Zakaj nas imenujete denuncijan-
te, špijone in pinkertonce, Or-
charda in McParlanda? 2. Kaj
je temu povod in podlaga in kaj
smo zakrivali, kar Vam je dalo
povod priklopiti nam taka imena.
Martin V. Konda Albin H Skubie
upravniki uredniki.

STRANKA.

— V nedeljo, 23. t. m. ob 3 uri
popoldne ima slov. socialistič-
ni klub "Svoboda" v Chicagi
svojo redno mesečno sejo. Na
dnevnom redu je volitev odbora
in tajnika Socijalistične Stranke
za Cook County, kakor tudi spre-
jem novih članov.

— Seje slovenskega soc. kluba
"Luč" v Clevelandu, O., se vrše
v prostorih na 5705 St. Clair Ave.
Odborniki A. Kužnik, predsednik
Rud. Perdan, tajnik; J. Hočevvar,
zapisnikar; Fr. Černe, organiza-
tor in Ivan Volk, knjižničar.

RAZNO.

— Iz urada tajnika Socialis-
tične Stranke za Cook County
prejel je tajnik slov. soc. kluba
"Svoboda" v Chicagi znamke za
posebni asessment. Socijalistična
Stranka je sklenila, da vsak član
te stranke prispeva 35c za pokri-
tev stroškov narodne konvencije,
ki se ima vršiti dne 10. maja t. l.
v Chicago, Ill. Te znamke (ru-
deče znamke) prodajajo se tudi
ne-članom stranke in vsakdo, ka-
teremu je občni blagor delavske
stranke pri srečanju si lahko omeni
jedno ali več teh znamk. Vstraj-
na agitacija za veliko vdeležitev
pri tej konvenciji, ki bo velikega
pomena za nas delavce bo gotovo
rodila lep sad. Na noge tedaj!
Sežite po znamkah! Zunanjim
podpiralcem jih tudi pošiljamo
in njihovo ime bode priobčeno v
listu "Glas Svobode". Znamke
se dobe od: A. H. Skubie, 665
Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Vaš za socializem

A. H. Skubie.

V nedeljo ob 11 uri ne pozabite
govornika Lewis, ki bo predaval
v "Garrick" gledališču. Vstop-
nina brezplačna.

DOPIS.

Eveleth, Minn. 12. februarja 1908

Cenjeni sodrugi! V imenu E-
veleth Rudarske Zveze št. 47 W.
F. of M. Vam pošljem dopis in
resolucijo (priobčen na prvi stra-
ni, op. ur.) kateri ima zelo važen
pomen posebno za tukašnje de-
lavce na Evelethu. Za časa zad-
njega štrajka sta bila zaprta dva
uda naše rudarske zveze. Obso-
jena sta bila in potem postavlje-
na pod varščino kakor omenjeno
na prvi strani. Zaradi sodniko-
vega nam neznanega postopanja
ni nikoli prišlo do druge obrav-
nave in varščina je ostala pri sod-
niku.

Ko je bil štrajk končan se ni
nikdo brigal za unijske razmere
sosebno za to tožbo ne, ker veči-
na članov je mislila, da so oni
sodniku vloženi denar sprejeli u-
radniki unije, nekateri pa so celo
mislili, da so si uradniki ta de-
nar med seboj razdelili.

Zatoraj Vas prosim, da priob-
čite omenjeno pojasnilo in resolu-
cijo na prvi strani v listu "Glas
Svobode", da bode pojasneno v-
sem organiziranim delavcem o teh
razmerah in postopanju sodnika
Prince.

Vaš cenjeni list nam je že ve-
liko pomagal in moramo Vam biti
hvaležni. Vidimo pa tudi, da
list "Glas Svobode", je edini slo-
venski delavski list, ki se ne v-
straši udrihati po sovražnikih or-
ganiziranega delavstva.

Prosim Vas storite nam to us-
lugo, za katero Vam bomo hva-
ležni. Ako pa Vam ni mogoče
onega natiskati na prvo stran
brezplačno, smo zadovoljni pošte-
no Vam plačati.

Vedno Vam vdani za Svobodo
in pravico delavskega stana

Frank Hitti

Opomba uredništva. Take važne
stvari, tikajoče se delavstva smo
vedno pripravljene priobčiti na
najboljšem mestu v listu. Za ta-
ke dopise, pojasnila in resolucije
nikoli centa ne računamo in se
zadovoljimo, da nam delavstvo
zaupa. V posebnem zavetku Vam
pošiljamo več iztisov "Glas Svo-
bode", katere, prosimo razdelite
med Evelethske delavce, ki mo-

goče niso naročeni na list. Upa-
mo, da se tožba ugodno izteče za
delavce in Vam želimo uspeha.
S soc. pozdravom!

Bančni vlom.

Pet maskiranih roparjev olomi-
lo je v Willard Banko, v Willard
Mo. S nitroglicerinom so razbili
železno blagajno in jo spraznili
za 10.000 dolarjev. Bližnji meš-
čani, ki so slišali raztrelbo so pri-
hiteli k banki in napadli roparje,
kteri pa so v zmešnjavi varno pe-
te odnesli.

Ura, ki govori. Neki švicarski
urar je napravil uro, ki s pomočjo
majhnega fonografa naznanja čas
s človeškim glasom. Na majhni
pločici kavčuka so vtisnjene vi-
bracije človeškega glasu, a ta plo-
čica se z mehanizmom tako suče,
da vsako uro naznanja pretekli
čas s človeškim glasom in to tako
razločno, da se besede lahko ču-
jejo šest metrov daleč. To naz-
nanjanje je koristno pa tudi pri-
jetno. Vibracijski vtisi se lahko
proizvedo od vsakega jasnega gla-
su in za moža mora biti največje
veselje, če mu ura naznanja čas z
glasom žene ali kaknega otroka.
Ura z ženinim glasom bi bila po-
seбно potrebna za one moža, ki
imajo navado, da se dolgo zaba-
vajo po gostilnah in kavarnah ter
pri tem pozabijo, koliko je ura in
da jih čaka doma žena z otroki.

Verska blaznost. V Parizu je
zadnje čase pripovedovala 49letna
gospa Leonime Assat, da jo je
Kristus zapustil, zategadelj mora
delati poroko, da se zopet pomiri
z njim. Preteklo sredo so zapa-
zili sosedje, da se kadi in njenega
stanovanja. Vlomili so v stano-
vanje ter našli gospo napol oble-
čeno sedeti na železniškem ognj-
išču, ki je bilo žareče razbeljeno.
S silo so jo potegnili z žarečega
ognjišča, toda blazna ženska je
zatrjevala, da ne čuti bolečin, te-
muč je zagotavljala, da je srečna,
ker je se spravila zopet s Kristu-
som. Na poti v bolnišnico se je
onesvestila ter kmalu umrla.

Škof in krivi guverner. — Nad-
škof v Podolju v Rusiji je bil do-
bil pismo, v katerem se mu naz-
nanja, da pridejo člani anarhistič-
nega odseka k njemu po 40.000
rubljev, katere naj pripravi ob do-
ločeni uri. Škof je naznanil to
policiji, katera je odredila vse
potrebne varnostne odredbe. Potem
je došlo škofu poročilo, da pride
tudi guverner s pomočniki, da za-
jamejo anarhistične lopove. Pri-
peljal se je res na elegantnih sa-
neh ter šel k škofu s svojim sprem-
stvom. Čez čas je prešel od njega
in se lepo odpeljal. Poveljnik po-
licije je na to stopil k škofu, ka-
tereja je našel zvezanega, istota-
ko tajnika in sluga. "Guverner"
je pobral 56.000 rubljev denarja
in dragoconostij za 12.000 rubljev.

ZA KRATEK ČAS.

Zadnje upanje. Bolnik: "Za-
radi toľšee okoli mojega sreca mi
svetujete, da se ženim . . .
ali vrjamate gospod zdravnik, da
prava, vroča ljubezen topi toľšeo
okoli sreca?"

Zdravnik: "Prav gotovo!"
Bolnik: "Kaj pa če me dekle
zapusti?"

Zdravnik: "Zmrznilo vam bo-
de."

Bolnik: "Kaj mi bo zmrznilo?
Salo ali sreca?"

Zdravnik: "Oboje."

Zdihovalec. Založnik, (ki je
ustanovil nov časopis, svojim
prijateljem): "Oh, ko bi le toliko
abonentov imeli, kolikor sotrudi-
nikov se je prijavilo!"

Na enkrat. "Kaj, gospod Go-
zdar, pravite, da že trinajst let
služite in da niste še nikoli počit-
nice imeli? No, in zakaj pa ho-
čete sedaj na enkrat počitnice
imeti?!"

Sveže blago!!!

GROCERIJA

V zalogi imam tudi patentirana
zdravila z garancijo Dra. Didrich.

Rojskom po Kansasu se pripo-
ročam. **M. ŠTEFANČIČ,**
bivajoč v Fleming, Kas.

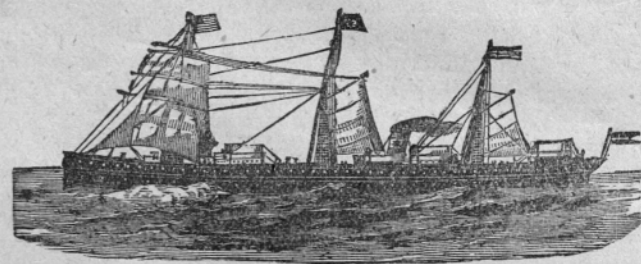
FR. SAKSER CO.

109 Greenwich St. NEW YORK

PODRUŽNICA

6104 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, O.

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodskih družb.

Priporoča se Slovincem in Hrvatom o priliki poto-
vanja v staro domovino, ali ako žele koga sem vzeti —
v prodajo parobrodskih listkov po najnižji ceni.

Železniške listke za vse kraje v
Združenih državah in v Evropi.

Pošilja najceneje in najhitreje denar v staro domo-
vino, bodisi zasebnim strankam, posojilnicam
ali v katerokoli svrhu.

Vsak slovenski potnik naj pazi, da pride na številko

109 Greenwich Street,

in nikamor drugam ter naj se prej dobro prepriča, ako
je na pravem prostoru, predno se da pregovoriti, da ko-
mu vroča denar v mnenu, da ima opraviti z nami.

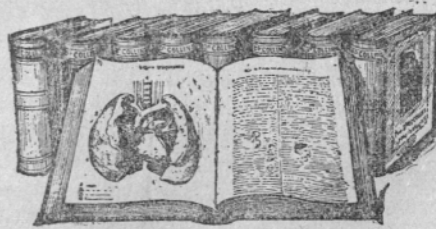
Rojaki Slovenci!

NAROČAJTE IN ČITAJTE NOVO OBŠIRNO KNJIGO.

Novih

50.000

iztisov.

se zastouj

razdeli

med

Slovence.

"ZDRAVJE"

Katero je izdal prvi, najstarejši in najzaneslji-
vejši zdravniški zavod.

The

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

Ta knjiga je **najzanesljivejši svetovalec** za
moža in ženo, za deklico, in mladeniča! Iz nje bode-
te razvideli, da je zdravnik **COLLINS N. Y. MEDICAL**
INSITUTA edini, kateremu je natanko znana sestava člo-
veškega telesa radi tega zomore najuspešneje in v naj-
krajšem času ozdraviti vsako bolezen, bodisi akutna ali
zastarela (kronična). Dokaz temu so mnogobrojna za-
hvalna pisma in slike katera lahko čitate v časopisih.

Knjiga je napisana v slovenskem jeziku na jako
razumljiv način ter obsega preko 160 strani z mnogimi
slikami. Dobi jo vsaki **Zastonj, ako pismu priloži nekoli-
ko znamk za poštnino.**

Ko prečitata to knjigo, Vam bode lahko uga-
niti, kam se Vam je v slučaju u bolezni ako hočete-
v kratkem zadobiti prelubo zdravje, sedaj ko razni
novi ustanovljeni zdravniški zavodi in kompanije
rojake na vse mogoče načine vobijo in se hvalijo.
samo, da izvabijo iz njih težko prisluženi denar.

Zatoraj rojaki, ako ste bolni ter Vam
je treba zdravniške pomoči, pišite po to knjigo ali takoj
natanko opišite svojo bolezen ter vsa pisma naslavlajte
na ta naslov:

THE

COLLINS Y. N. MEDICAL INSTITUTE

140 West 34. Str. NEW YORK, N. Y.

DOPISI IN POROČILA

Cleveland, O., 16. feb. 1908.

Skoro, da je že prišlo v pregovo... da kdor hoče kaj novega zvedeti ta naj čita "Glas Svoobode", kar je tudi popolnoma res. V ta namen hočem tudi jaz poslati nekaj novic od tukaj in upam, da pridejo v naš delavski list.

Že večkrat se je čulo, da je kdo mislil ustanoviti novo društvo pa so ga drugi od tega odvrnili, rekoč: "Kaj pa škrate misliš, saj je društev že skoro polovico preveč!" Tudi to je resnica, kajti marsikdo je, nezadovoljen s obstoječimi društvi, gojil misel za novo društvo svetega tega ali onega.

Sedaj pa imamo priliko poročati o novem do cela na drugem polju delujočem društvu. To novo društvo je "slovenski socijalistični klub "Luč" Nekatj novega, kajne, dragi bralci "Glas Svoobode", širom Amerike!! Čudno ime to: "Luč", tudi meni se je zdelo čudno v začetku, ko sem zaznal to novico; hitro sem pa prišel do zaključka, da ravno to ime daje pravo smer novemu klubu. Isti naj razširja luč spoznanja med clevelandskimi Slovenci, naj prodre njegova luč spoznanja v najtamnejši kotiček najmanjše kočice, da bode zasijal tudi pri nas dan spoznanja, dan svitlobe. Clevelandska soc. "Luč" nam naj priinese to, kar nam druga društva dati ne morejo.

Ona bode delovala na socialnem polju in se ne bo vtikala v druge stvari. Ta soc. klub deloval bode le v korist delavstva in zboljšanje delavskega stana. Želim, da bi imel srečo med nami in da bi plodonosno deloval za ono kar si je postavil v svojo nalogo in da bi clevelandski Slovenci z veseljem pristopili k imenovanemu klubu in razširjali "luč spoznanja" delavskim slojem v korist. Da bi se moja želja spolnila!

Kakor sem zvedel je "Luč" odbor sestavljen iz vstrajnih delujočih oseb, ki so malo ne dobro poznane vsim zavednim Clevelandčanom. Kdo ne pozna Frana Černe predsednika društva "Naprej" in predsednika "Sokola" v minulem letu? On je tudi pri "Luči" glavni faktor, namreč organizator. Prav je tako! Ne bom ga hvalil, ker delo hvali delaveca!

Drugi odborniki so: Perdan Hočevar, Kužnik, Volk. Zraven teh je pa tudi več drugih delujočih rojakov pri tem klubu in upati je, da bodejo zastavili vse svoje moči, da bode "Luč" svetila po vsem Clevelandu.

Dobro poznani starosta tukajšnega "Sokola" je dobil konkurenta, pa ne kot starosta, tudi ne konkurenta v podjetju, pač pa samo v imenu. Oba se namreč pišeta Alojzij Recher. Čudno naključje, da imata oba eno in isto ime, da sta oba gostilničarja, da imata svoje gostilne na eni in isti ulici v ravno nasproti si stoječih hišah. Novi Alojzij Recher se piše številke 2 (dve), a Clevelandčani nočejo poznati te številke kot primerne in ju imenujejo. Sokol Recher in Recher. To zadostuje in vsakdo ve katerega kdo misli.

Ker sem pa ravno pri Sokolih naj omenim da bodejo imele naše Sokolice (jaz bi jih raje nazival Sokolke) svoj veselič z maškera- ro in srečolovom. Že ime društva nam zadošča, da verjamem, da ne bode nihče pogrešal vsakovrstne zabave, ki jo je bil vsakdo deležen, kdor se je odzval vabilu "Sokol" pri takih prireditvah. Sliši se, da bodejo maskare zelo zanimive prikazni, da pride ta in ta na veselico, pa kaj čem praviti kdo vse pride, pogledati naj gre kogar zanima videti veljavne in vplivne osebe vladajočega sveta, pa bo videl, kaj se pravi maškara- da Sokol.

Pozabiti ne smem omeniti, da so krasni dobinki za srečolov, razstavljeni, ki so sami na sebi dovolj

vabljeni, ne da bi jaz delal reklamo brez potrebe. Toraj 1. marca na noge in hajdi na Sokolsko Maškera- do. Mogoče se bo kdo jezil, češ sedaj vendar ne gre, da bi se vabilo na veselice v tej brezposelnosti. Je že res, ali pomislite, kam pa človek pride, če se vedno žalosti v kakem kotu svoje sobe in premišljuje, kje bi kako delo staknil. Saj koncem predpusta privoščimo vsakemu par ur razvedrila, za tem pride štirideset danski post in bo imel dovolj časa premišljevati svojo žalostno usodo in delati poroko za svoje kosmate grehe.

Ker sem že tako daleč, naj pa omenim še to kar imam ravnokar na jeziku, če prav mi kdo poreče: "Je kakor brezoba babura, še ne dopove ene, se ga že druga drži." Pa le malo potrpljenja saj sem itak že pri koncu.

Čudno, rahločutno se mi zdi društvo "Triglav". Pri zadnjem nastopu pri Ž. M. B. veselici, niso bili v Domovini nič kaj preveč pohvaljeni.

O, joj! to je bilo hrušča in zdi- hovanja; navada je, da jih N. D. hvali, kakor ne hvali noben svetnik zbrani kor nebeških pevec samih nedolžnih svetnic. Kaj naj bi pa porekel naš "Sokol", ko so ga v N. D. že tako grdo in nesramno napadali, kaj naj bi porekel k zadnji kritiki, ko bi bil tako otročji kot mehkužni "Triglav"? Se pač vidi, kje so cucelčki, kje pa fantje. Morda o tem še več, če Vam ne bom nadležen.

Clevelandski novičar.

Winter Quarters, Utah, 19 feb.

Ne morem si kaj, da se ne bi oglasil v listu "Glas Svoobode" in sporočil rojakom po širni Ameriki, da je tudi nas v tem pustem kraju zadela kruta kriza. S Jolom je slaba, samo po lva in tri dni delamo v tednu, to naj dobri časi se mnuli.

Jupi Co. v Schofield samo četrt ure od naselbine naše dne 11. februarja odslovila 112 rudarjev med temi je prizadetih precejšno število Slovencev, večina takih, ki so komaj iz starega kraja sem prišli.

Res žalostne razmere. No in našim dičnim kapitalistom se imamo za to dobroto zahvaliti pri- ložnih volitvah!! Te bestije de- lajo s delavstvom kakor Ruski Ni- kolaj s ubogim mušikom. Čas je, da se prebudimo!

Predno zaključim, opozarjam rojake, da nikar ne hodijo sem dela iskati. Pozdrav.

J. Zajec.

Chisholm, Minn. 20. feb. 1908.

Dragi "Glas Svoobode"! Pazno čitam vse dopise iz vseh krajev slovenskih nasilbin ali poročil iz naše naselbine še nisem videl. Mi molčimo kakor mrtveci v grobeh.

"Kdor dela, dela kakor nema živina, kdor ne dela ga je straš pri belem dnevu revščine, ki mu trka na vrata." To približno piše, kako je pri nas s Jolom. Marsikomu je še jasno v spominu ru- darski štrajk v Minnesoti, ki se je končal žali bog s zmago kapitalis- tov nad delaveci. Od onega časa se dela vse na 'kontraht', pri ka- terem se pa tako malo zasluži, da nekateri še celo en dolar na dan ne napravijo, a poleg tega posko- čila je pa cena živilom najmanj za 20 do 25 odstotkov.

Vse to moramo prenašati mirno in potrpežljivo kakor kribovski o- sli in mule pod težkim tovorom. Zadovoljiti se moramo s drobtinami, ki padejo raz miz kapitalis- tov; kedar nam jeza prikipi do vrhunce pa preklinjamo, kakor da bi orehe grizli, potem gremo v cerkev, malo pomolimo pa je zopet dobro in vse pozabljeno.

Tukaj smo vsi dobri katoličani in se kaj radi s našo versko solid- nostjo ponašamo. V dokaz za to pa naj navedem sledeče:

Tukajšna cerkev sv. Jožefa je okusno toda preveč razkošno zde- lana. Kedo mislite je plačal za to cerkveno poslopje? Naš gos- pod župnik s našim denarjem!

Nad petnajst tisoč dolarjev smo nabrali že za cerkev in mislili smo, da to je že dovolj, pa motili smo se. Čudom smo se čudili, ko smo dobili nova cerkvena pravila, ka- tere je izdal tukajšni cerkveni od- bor, da imamo še deset tisoč dolar- jev dolga. "Za boga svetega, ali je to resnica?" vprašal se je mar- sikateri in potem tudi zvedel, da je... čista, gola resnica. Iz pravil povzamemo, da vsak samski delavec mora plačati tekom treh mesecev \$5.00, oženjen delavec z- naj mesta \$10.00 in oni v mestu, ki so bolj premožni pa \$25.00 Vsak mora v najem zeti sedež, ker stati v cerkvi je prepovedano. Oni ka- teri nimajo sedežev v najemu, bo- dejo posedeni in plačali bodejo 10c za sedež. Kdor ne bode vseh pravil spoštoval, se ga izobči iz cerk- ve in ne sme biti boter pri krstu ali tovariš pri poroki.

Ker si gg. odborniki upajo na dan s takimi pravili in to v 20. stoletju, kar sicer spada v 13. sto- letje, čutim se tudi jaz toliko drz- nega, da vprašam: "Ali je to vera ali business, ali smo sezidali cer- kev ali kako gledališče, da mora- mo in da se nas sili plačati vstop- nino? "Potem takem revež brez denarnih sredstev ne more, če ho- če biti katoličan; To ni prav. Ve- ra in cerkev, če je že temu tako, da morati biti, naj se bi držali svetega pisma, ne pa za blagor dolarja, vsemogočnega dolarja za- tajevali Krista, ki je učil radovol- jno uboštvo.

Toraj delavec plačaj \$5, \$10, ali \$25 in zapisan boš v knjigo — kraljestva. S par dolarji si kupiš nebesa, za par dolarjev si vesten član vesoljne cerkve in če jih ni- maš, si izobčen iz cerkve, nebeska vrata so ti zaprta s devetimi klju- či in Lucifer te ima na verigah.

Ali nismo mi delaveci ubožni, si- rote, vdove in vdovci? Ali se mo- goče cerkev ozira na to? Ali nas cerkev ne guli in zatira?

"Zatiranje ubožcev, vdov in si- rot" je v nebo vpijoči greh in cer- kev ima takovih grehov na mil- jone. S besedo cerkev pa razu- memo vse duhovenstvo od papeža dol do zadnjega kaplana in ti vsi greše, smrtno greše in potem naj bi se Bog oziral na to, kar greš- niki v njihove knjige milosti in prokletstva zapisujejo?

Za tvoje žulje, delavec, oni dob- ro jedo in pijo in kedar se boriš s kapitalom za svoj obstanek te poteptajo v blato iz "usmiljenja do bližnjega".

Oni so hlapci kapitala, ki že ku- je železne verige, v katere nas ho- če vkovati za nadaljna štiri leta in mi delaveci ne slišimo rožljanja teh verig, mi ne slišimo kladi- va, ki pridno pada na železne glide, ki jih kapitalistične klešče obra- čajo in vrte po naklu, mi še dre- mamo in treba je, da se prebudi- mo predno počutimo trdo jeklo na naših zapesteh in členkih.

Ne odlašajmo, sperimo si zažma- ne oči in hajdi v boj za zmago in pokažimo kapitalistom, da delavec iz rokava moli žuljeva roka, ki je moč in bogastvo celega sveta. Po- kažimo kapitalu glasovnico, pred katero se že danes tresejo stebri kapitala.

Glas Svoobode se čuje Poljane! Za njim do zmage!

S soc. pozdravom

Delavski Prijatelj

List na ogled.

S današnjo izdajo poslali smo nekaterim rojakom list na ogled. Celoletna naročnina stane \$1.50 in polletna 75c. One rojake, ka- teri se ne nameravajo naročiti na lit prosimo, da to javijo pismeno. Lista ni treba vračati.

Uprava "G. Sv."

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bo- de kniga "Opatov Prapovščak" kmalu pošla. Ta lepa zgodovin- ska povest obsega 211 strani in stane le 35c. poštnine prosta.

"TRIGLAV"

Zdravilna
Grenka
Vinska
Tonika.

TRIGLAV
CHEMICAL WORKS

"BAN . . .
JELAČIČ"

Želodečna
Grenčica.

1648 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Svoji k svojemu! Kupujte naše blago!

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej akter.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,
534z W. 18th St., Chicago, Ill.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Tri najboljša zimska zdravila. Improved Laxative Quinine Tablets

ozdravijo prehlajenje v glavi v 12. urah. Prvi da vzemite jeden prašek vsako uro, dokler jih deset porabite, in potem po en prašek trikrat na dan za 2 ali 3 dni. Za hud glavobol vzemite 4 praške in ponovite za jeeno ure če potrebno.

Cena 25c.

Hermanekov balzam za kašelj

je najboljše zdravilo za kašelj, davico, sušico in hripjo.

Cena 25c in 50c

Hermanek-ovo, električno olje,

je najboljše zdravilo za bolna prsa, križ zobobol glavbol, trganje po ušesih, bol v kosteh, zvijte itd.

Cena 25c in 50c

Izdeluje in prodaja

J. C. HERMANEK,
LEKARNAR

585 Centre Ave.

Chicago, Ill.

W. SZYMANSKI
624-626 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO.

TEL. CANAL 597

ROJAKICITATELJI

Pri meni dobite pohištvo, razno kuhinjsko opravo, porcelanasto in stekleno posodo; podobe, svetilke, žimnice in divane. Z eno besedo kar se pohištva tiče vse; od začetne črke. A do končnice Z. Proti plačilu ali na obroke.

Dobro blago po najnižji ceni. Edi- na polska, in sploh največja zaloga pohištva na severozapadni strani mesta.

21 let v tej trgovini.
Prepričajte se.

IZ STARE DOMOVINE

in jugoslovanskih pokrajin

300 oralov slovenske zemlje je dosedaj kupila "Súdmarka" in naselila Nemce. Branitelji slovenskega naroda, kje ste?

Hotel "Pri Pošti" v Miramaru je pogorel. Škode je \$10.000.

— Za proporcionalno, splošno in enako volilno pravico za kranjski deželni zbor se zavzema glasilo soc. dem. stranke "Rdeči Prapor"

Socialni demokratje še niso proglasili kandidature za splošni volilni razred. Imenujejo se pa imena: Miloš, ki je bil lani kandidat za državni zbor, Kopač in trgovci Vrčon v Skriljah na Vipavskem.

Stoletnica padca slavne dubrovnike republike. Včeraj je poteklo 100 let, odkar je prenehala staroslavna dubrovniška republika. Smrtni udarec ji je zadel Napoleonov general Marmont, ki je bil kasneje guverner kraljevine Ilirije.

Izpod Nanosa se piše: Če si pred nekaj časom prišel v Razdrto, je vas v začetku bila v pravem pomenu razdrta. Sedaj, če prideš, zagledaš na tistem mestu lično poslopje ljudske šole, ki je bilo zdaj končano in od politične oblasti potrjeno. Načrt je napravila politična oblast, stavbo je pa izvedel Ant. Breclj iz Zapuša, ki se je izkazal kot pravi strokovnjak.

Uspehi konference o razmerah v Istri. — Konference na Dunaju so imele ta uspeh, da se podržavi policija v Pulju in preosnuje deželni volilni red. Poslanev bi bilo 44; od teh 19 Slovanov, 25 Lahov.

Roparski umor pri Voloski. Na cesti, ki vodi proti Matuljam, se je zopet zgodil krvav umor. Sedem roparjev je napadlo, umorilo in oropalo nekega delavca iz Mikroti, ki se je nedavno vrnil iz Amerike. Napadli so ga, ko se je vračal iz gostilne domov. Njegovo od strelav in nožev razmesarjeno truplo so naslednjega dne našli kmetje, ki so takoj sporočili umor v Volosko. Orožništvo je že zaprlo vseh sedem roparjev. Lopovi priznavajo svoj čin; trdijo pa, da jih je delavec izzival s tem, da je proti njim metal kamenje.

V Cirkovcih pri Ptujju je ogenj nedavno uničil 5 gospodarskih poslopij in eno hišo. Zažgali so otroci.

Slov. Bistrica. Železnice s kolodvora v mesto so že začeli graditi. Otvori se na jesen.

V Feldhofu pri Gradcu je v blaznici umrl dne 25. p. m. Langer, bivši graščak na Lembergu pri Dobrni in strasten nasprotnik Slovencev.

V Borecih pri Križevcih je kupila radgonska mestna občina za 28.000 K oralov zemlje; hoče baje tam postaviti opekarno kot konkurenčno podjetje snujoče se slovenske opekarne v Križevcih.

— Delavnice državnih železnic v Šiški. Ustanovitev teh delavnic je zagotovljena. Zdaj je prišlo na dan, kako silno so se pehali Nemci, da bi oškodovali Ljubljani in da bi se te delavnice ustanovile v Celovcu ali v Št. Vidu na Koroškem. Napeli so vse sile, a ministrski svet je odločil proti njim in za Šiško. Zaradi tega je med Nemci velika nevolja, zlasti na ministrskega predsednika barona Becka, dasi so bili za ta sklep merodajni zgolj stvarni razlogi. Pri tej priliki se je jasno spoznalo stališče nemških strank. Te stranke ne privoščijo Slovincem nobene državne naprave, s katero bi si slovensko ljudstvo gospodarski opomoglo. Vse državne naprave, pri katerih je kaj zaslužka, hočejo imeti v nemških krajih. Samo Nemci naj bi si opomogli, samo Nemci naj bi imeli boljše službe in zaslužke — Slovincem ničesar.

Sami sebi dajo zausnice. Slovincem na Koroškem ne dajo slovenskih šol. Slovenski otroci morajo pohajati v nemške šole, kjer se jim vtepa preblazena nemščina v glavo z uspehom, da se je zgra-

žati, kako se mora kaj takega trpeti. Otroci ne znajo potem iz šole prišedši ne nemški ne slovenski in mešajo oba jezika na najgrši način. Seveda jim tega ni zameriti, ker sami niso tega krivi. Ako se toraj Nemci norčujejo iz govorce in pisave takih ljudi, ki so slovenskega pokoljenja pa so morali obiskavati nemške šole, tolčejo sami sebe po zobeh, dajo sami sebi zausnice. Te dni se je bralo v nekaterih nemških listih o nekem koroškem poštnem slugi pri Vrbskem jezeru, ki je zastoj poprosil poštarja za zboljšanje plače in ki je po pisavi teh listov svoji jezi dal duška v sledečih stavkih: "Pri tej pošti je ena fer. damana birtšaft. Že onfonk novembra se je hastnilo da bo postergánzunga, pa je že zdaj decembra von še neč ne bivo. Pa moram vsak dan štir stunde entfernunge radeltruheleo ferat. Zdaj sem pa radeltruheleo ruiniro, morem pa šibtruheleo forat, pa vse drugi heršofti imajo svoje dinstbote, da si brife v haus custelajo. Jes hekstens če za ko dinstbot kačoni libsbrijf custelom si kon kraicar trink gelda derbišom. Jes imam pa velika familija za von holtat, sem pa postmajstra za lonaufbeserunga ersuchu. Je pa reku: "Jp feif Jhna aus!" Js zelga grama jes sem šou v birtshaus, tam sem en poreijino aingemahtsa iz knedlicam jedl." Tako se Nemci sami klofutajo!

Srbski konflikt. Časopisje vseh treh veroizpovedanj se bavi s konfliktom med ministrom baronom Burianom in raznimi odličnimi osebam bosansko-hercegovske deželne vlade. Burianu očitajo, da natopa očitno v prilog Srbom, zato pa se tudi srbsko časopisje zavzemazanj. Posebno med uradnistvom iz Avstro-Ogrske vlada splošna nezadovoljnost proti ministru ter ga dolže, da se ne ozira na sklepe deželne vlade ali pa jih naravnost ignorira. Nezadovoljnost poroča novi mestni statuti za Sarajevo, ker se je odvzela v Avstro-Ogrsko pristojnemu uradnistvu aktivna in pasivna volilna pravica za mestni zastop. Vsa zadeva pride pred delegacije kjer se bo zadostno pojasnila.

RAZNO IN DRUGO.

Človek z umetnim obrazom. Francoskemu kirurgu Dellerju se je posrečilo nekemu svojemu pacijentu, kateremu je bil obraz vsled eksplozije ves raztrgan, napraviti umeten obraz, ki sestoji iz štirih delov. Prvi je v obliki srebrne pločice, ki drži spodnje zobe. Drugi je od zlata in kavčuka, ki s pomočjo majhne kljuke, ki gre skozi nos, drži gornje zobe. Tretji nadomestuje podbradek in spodnjo ustnico, četrti pa nos in gornjo ustnico. V daljavi enega do dveh metrov pri tem človeku ni mogoče spoznati, da ima umeten obraz. Svobodno žveči in se razgovarja samo to je potrebno, da mora vsak dan devati svoje lice narazen, da ga sčisti.

Sibirska železnica. — Ruski du-mi je predložena predloga o zgradbi drugega tira na sibirski železnici. Stroški bodo znašali 157 milijonov rubljev.

Psi za stražo ruskega carja. — Telesna straža carja je pomnožena, pomagali so ji psi, ki so nalašč za to izučeni. Psi so izvrstni čuvaji.

Železniški most se je zrušil v Vilshofenu na Bavarskem v trenutku, ko je vozil čezenj tovorni vlak. Šest voz je padlo v vodo. Zavirač je ugonil, trojevodja pa je nevarno poško lovan.

Čičaška vzor policija. Policaj Theodore Groark iz Halsted Street postaje se je vsled pijanosti zvalil v jarek in ležal tam dokler ga ni policijski voz naložil in peljal pred njega emineco admirala Shippija. Shippy je obdržal zvedo, vzor policaja pa prepustil žalostni usodi.

Kedar bomo imeli prihodnji obhod brezposelnih se nam bo gotovo pridružil — najbrž ne kot Shippijev kozak ampak skesan demonstrant. . . .

Nekoliko prikladnih cen

od velike množine drugih, katere so pripravljene za Vas v naši prodajalni. Samo ta teden. Pridite v vašo lastno korist. Naše kupone dobite s vsakim nakupom. Mimogrede oglejte si našo novo zalogo pralnega blaga.

Velika zaloga oblek za moške in mladeniče, dobro šite in modnega kroja, srednje teže za vsak čas in priložnost v letu, nekatere v vrednosti do \$12 dobite ta teden za

\$6.95

Moške hlače? Seveda! Iz dobrega blaga, lepih vzorcev in nekatere vredne do \$3. to prodaj.....

\$1.95

Moški worsted Cardigan jopiči, črne barve, v velikosti od 36 do 44, navadne vrednosti, \$3. in 3.50 zaključimo za

\$1.69

Velika izber oblek za dečke, kratke hlače, odds & ends, velikost 9—15 let, v vrednosti 3.00 dobite obleko za

\$1.95

Za dečke, ki znajo trgati hlače, priporočamo ekstra težke in močne hlače, ki se navadno prodajajo za 50c par

29c

Zimske kape za odrasčene in mlado, črne temne barve, vredne po 50c in 59c to prodaj dobite za....

35c

Edina unijska prodajalna na jugo zapadni strani.

Zaprto vsako nedeljo celi dan.

Kadar prideš v prodajalno povpraša po zastopniku Frank Stonich

Ženske fine čizme, gun metal, vici kid ali patent usnje, s šnorcami, gumbi ali Blucher mode, 2.50 prava vrednost, dobite za

\$1.89

Obučo za moške? Satin Calf lace shoes, pristno in solidno usnje, dvojni podplati, velikost 6—11 dobite za

\$1.65

Otročje čizme, s šnurcami ali gumbi (knofi) s rujavimi ali boržunastimi členkami v velikosti 3 do 5., 59c in v velikosti 5½ do 8, samo

69c

Nikakor ne pozabite ogledati si naše nove vejsti (waists) in sicer: Fine bele vejsti iz šakona (lawn) najnovejše mode dobite po.....

59c

Imamo veliko izber finih belih vejsti iz šakona in batista, vredne \$3. prodajamo ta teden za

\$1.59

Kaj pa iz Mohaira, Satina in madrasa lepo izdelane vesti najnovejše mode? Navadno se prodajajo po 1.75 sedaj vam jih nudimo po

95c

Posebno nizke cene v vsakem oddelku prodajalne

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

V zalogi imam vsakovrstne domače in importirane likere, katere prodajam na debelo in drobno.

Zunanja naročila se spremejo.

M. Sikyta,

trgovca s raznimi domači mi vini in likerji.

**582 S. Centre Ave.
Chicago, Ill.**

Potrebuje premog, drva ali se mogočete želite seliti tedaj se zglasite pri

MARTIN-U LYMAN,
617 So. Center ave., Chicago, Ill.
Tel. št. Canal 915

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bodi prepričan, da ti izdelam po zmerni ceni fino sliko v najboljji izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mesta.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Severova družinska zdravila so čista, varna, popolna, zanesljiva in djelujoča. Poskusite jih!

VARUJTE SE HRIPE!

Zdravniki spoznajo to bolezen, da je jako nevarna. Telo srbi po vsem životu, okus se zmanjša, obe oči in nos se močijo, hud kašelj nadleguje bolnika. Proti tej bolezni rabite

Severov Balzam za Pljuča

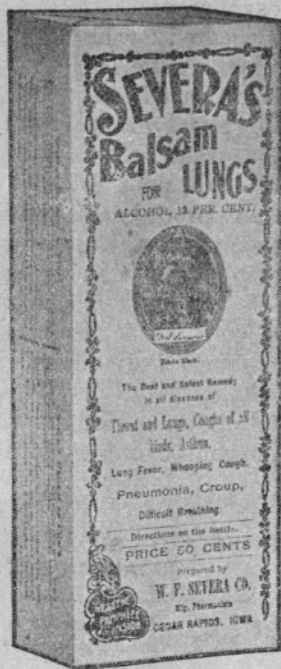
Za odstranjenje prehlada in kašlja se poslužite

Severovih Tabletov proti hripi.

"Dolgo čas sem imel neznosen kašelj; nisem mogel spati; zgubil sem slast do jedi in sem bil nezmožen delati. Po rabljenju dveh steklenic Severovega Balzama za pljuča sem bil popolnoma ozdravljen."

Vinc. Marek, R. F. D. No. 2, Box 56,
St. Clairsville, Ohio

Severov Balzam za pljuča stane 25 in 50c.
Severovi Tableti proti hripi stanejo 25c.

Glejte, da dobite pristna Severova zdravila. Ne jemljite podelkov

OTRPLI ČLENKI?

Nobeno zdravilo ne prinese tako hitro pomoči kakor

**Severovo
Olje
Sv. Gottharda.**

Riblajte bolni ud z istim in pokladajte tople obkladke. To zdravilo odstrani glavobol, rane in druge podobne nadloge; tudi odstrani otrplost členkov, Cena 50c.

Ali ste utrunjeni?

Ako se počutite utrujene, poskusite **Severov Življenski balzam**. Gosp. Jos. Drimal, Yellow Grass Sask., Canada, piše: "Prejmite srčno hvalo! Naznanjam Vam, da po rabljenju Vašega balzama, štirinajst dni, sem bil popolnoma ozdravljen. Zahvaljujoč se Vam za zdravje bodem priporočal to zdravilo vsakomur, ki trpi, kot sem jaz občutil; pomagalomu bode". 75c

Povečanje srca,

je lahko najsigurnejši vzrok oslabelosti srčnih sten, ki povzroči oslabelost srca. Bolnik trpi veliko; paziti pa mora, da ob istem času ne vidi ali sliši stvari, ki bi ga prestrašila. Ako se vzame zdravilo zoper to bolezen bo gotovo kmalu pomagalo, in to je **Severova srčna tonika**. Cena \$1.00. Ob istem času se najporabi **Severov Nervoton** kot okrepičilo nervi. \$1.00

ŽELODČNI NEREDI,

morajo se odstraniti v najkrajšem času. Najboljše zdravilo za take slučaje je

**Severov
Grenčec
za želodec.**

To zdravilo je znano kot krepčilo moči in prebavnih organov. Cena 50c in \$1.00.

Prodaje se v vseh lekarnah

Zdravilni nasvet dobite na zahtevo zastoj

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanji vlagatelj uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MOCNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, stejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji že 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglejte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamičkov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in oglejte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

NOVO SLOVENSKO GOSTILNO
JE OTVORIL

Frank Hudale

— na —

**611 So. Centre Avenue
Chicago.**

Slovenec in drugim bratom
Slovanom se toplo priporočam
za obilem obisk

S spoštovanjem
Frank Hudale

Dobra unijska gostilna, kjer se
dobi mrzel in gorak prigrizek.

POD VODSTVOM

Jos. J. Stastny,

na 650 Blue Island Ave., Chicago

Velika dvorana za društvene in
unijske seje, in druga dvorana za
koncerte ženitbe in domače zabave
TEL. 1023 CANAL

Kasparjeva držav- na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun.
in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3
odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele
sveta in prodaja se tudi vozne
listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva
in zavarovalne police.

"Vse prenoviti v Kristusu"

(S. M.)

Od dveh stranij prihaja ta klic: iz Rima in z Jasne Poljane. Toda Lev Nikolajevič, ko se je oglašil s tem klicem, je bil takoj izobčen iz ruske cerkve. Zakaj? No, zato, ker je klical vesoljnemu svetu: vse prenoviti v Kristusu. In papež Pij X. pridiguje sedaj isto in on ni izključen. In zakaj ne? No, zato, ker je papež in ker vendar ne bo zaradi par besedij puščal mastne službe. In vendar se je papež zelo zmotil in izrekel sam nad seboj največjo obtožbo. Zakaj? Kaj se pa pravi: vse prenoviti v Kristusu? Tolstoj nam s svojim krasnim delom dobro odgovarja. On je edini, ki prav pojmuje Kristusa in kristjanstvo (Gl. kraljestvo božje v nas, Moja izpovedi dr.). Tolstoj je dosleden: hotel je novo kristjanstvo, ki je po njegovem mnenju edina sreča človeštva. On ne vidi v Kristusu boga, ampak velikega filozofa človeka globoko mislečega, ki prav pojmuje življenje. Cesto k obnovljenju kristjanstva je našel Tolstoj v svojem stavku: Ne uničuj zlo z zlim. Našel je tudi ono vero v boga ki je o nji govoril Kristus. Tolstoj je največji kristjan, konsekventen v nauku in življenju. Lev Nikolajevič pozna človeštvo in mu je hotel dati zdravila: pokazal je kristjanstvo in njegov nauk v pravi luči. Zato je bil izobčen iz cerkve. Toda zdaj cerkev sama kliče isti, isti glas: vse prenoviti v Kristusu.

Seveda ne misli niti resno, niti dosledno, kajti vse prenoviti v Kristusu se pravi to, kar je povedal Tolstoj.

Ko bi torej bila cerkev dosledna, izvršil bi se po tej formuli velik preobrat na svetu, kajti: vse prenoviti v Kristusu se pravi: zničati cerkev, to se pravi: konec duhovniške vlade. To bi si oddahnili narodi po toliko stoletjih! Konec bi bilo črne more.

Pomislimo torej: Kristjanstvo ni nikdar imelo postati posvetna moč, kakor je cerkev. Cerkev ni kristjanstvo in ne more biti, ker je posvetna moč. Cerkev Kristus ni postavil, niti papežev, nastali so šele tekom časa. In ko bi bil on mislil na cerkev, take cerkve bi gotovo ne bil nikdar hotel imeti kajti Petru je prepovedal z mečem braniti se, ker je bil zoper vsako nasilje, cerkev pa je morila in dela nasilje, torej ni kristjanstva v nji, ampak zunaj nje.

Dalje: Kristus je nastopil zoper pismarje in farizeje, zoper duhovščino, zoper bahajoče bogomolstvo, zoper prazno klepetanje brez duha. Njegov nauk je nauk dela in življenja, nauk ljubezni, in čistega naboženstva. "Hiša mojega očeta je hiša molitve, vi pa ste jo naredili jamo razbojnikov." Kristus ni postavil nobene duhovščine najmanj tako ki bi ga prodajala. Eden od tavnajstih je imel denar, še tisti ga je izdal.

Kristus ni delal niti verskih ceremonij niti ni dal zidati cerkev. "Prišel bo čas, ko ne boste molili boga ne na tej ne na oni gori, ampak v duhu in resnici!"

Kristus je bil torej zoper templeje božje, zoper cerkve, zoper daritve, hotel pa se je razgovarjati resno o človeku in bogu ter v tem najti smisel življenja. Kristus ni postavil nobenih maš, nobenih zakramentov, nobenih odpuškov. Nastopil je zoper to, kar s svojo zunanostjo odvrča človeka od njegovega namena.

Ako količkaj pomislimo delo in besede Kristusa najdemo takoj da ni imel nikdar namena ustanoviti: cerkev, duhovščino in cerkve Tolstoj je ta dokaz na široko izpeljal. On je samo po globokem premišljevanju našel jedro svoje nauka: ljubi bližnjega, kakor sam sebe in je upal tako na podlagi ljubezni ustvariti človeku srečo. A svet ga ni razumel.

Človek, ki je skazil vse, kar je kdaj velikega prišlo na svet, je izpremenil njegov nauk — v cerkev. Njegov nauk se je izgubil v njenih formulah. Veliki ljubitelj človeštva, ki je dal rajše življenje, nego da bi bil prekličen svoj nauk, on ki ni mogel čutiti sovraštva, ki je prinesel ogenj ljubezni in je hotel vnjem razjasniti mračno življenje, on je postal vzrok največjega prelivanja krvi, groznih vojsk, sovraštve in muk. Ne on, cerkev je storila vse to, cerkev, ki je rekla, da je njegova. Kristus ni govoril o posmrtnem svetu niti ni razlagal, kako je nastal svet: on je hotel, da spolni človek svoj vzvišeni namen tu, v življenju. A glej, nakrat so nastala nebesa s trojnim bogom, peklo s hudiči in nazadnje zaradi boljše kupčije še vice. Iz tega so nastali tisoči svetnikov, maše, altarji in druge stvari, ki nesejo denar, a so popolnoma brez pomena za namen človekov na zemlji, za posmrtni namen pa brez koristi. Kristusov nauk je torej cerkev napačno umela, še bolj napačno razširjala, najbolj napačno pa proizvajala. To vse ji je dokazal Tolstoj s klicem: nazaj h Kristusu. In zdaj klie sama: vse prenoviti v Kristusu! Da, bilo bi prav, ampak to se pravi konec cerkve, kot verske formulirane družbe, konec cerkev, kot templjev posvetnosti in nepotrebnega razkošja in konice duhovščine, kot stanu, ki je za kristjanstvo brez pomena. Zničenje vsega tega se pravi začetek kristjanstva. Isti dan torej, ko bo papež začel izvrševati svoje geslo, mora najprej sam: zapustiti vse in iti za njim (za Kristusom). Tako je namreč velel Kristus onim, ki so mu hoteli slediti. Torej mora papež odložiti svojo zlato tiaro in dragocene šolne, denar razdati ubogim, Vatikan pustiti Rimu in v priprosti obleki oditi po svetu rekoč. Bratje, dva tisoča let smo živeli v zmoti: učili smo govorili smo a živeli nismo. Hočemo vse prenoviti o Kristusu, da to izvršimo sem vam dal prvi zgled: Vsi smo enaki pred bogom, ni božjega namestnika na svetu, niti papeža: vse to je bila zmota, kajti kristjanstvo ni posvetna moč.

Razdal sem torej denar ubogim, tiaro in sandale sem pustil tam, Vatikan bo poslej bolnišnica in na razpolago ubogim. Vse kar je bilo je samo muzej preteklosti, svarilo za prihodnost. Bratje, tako smo srečni, da smo se prebudili iz zmote. Ne moliti ampak delati je naš namen, ne za po smrti ampak za srečo na tem svetu moramo skrbeti, zato moramo delati skupaj v ljubezni. Ne kupujte nebes ljudje, danes vam govorim, dasi ne kot nezmojljivi papež, ampak kot zmojljivi človek, a govorim bolj nezmojljivo, nego kdaj prej: bratje, govorim vam prvič resnico: v Vatikanu nismo imeli nebes in ko ste jih kupovali, ste jih samo v mislih kupili. Varali smo vas in vi ste se varali. Vie ni in pekla ne, izmislili so si to ljudje za strašilo in cerkvi je to neslo denar. Danes ni cerkve, ne potrebuje denarja torej lahko veste: ni ne vie, ne pekla, ne hudiča, ne vernih duš v ognju. A jaz vam ne bom pridigoval, vsak naj sam išče resnico in naj živi po nji. Kraljestvo božje imamo v sebi in med nami, čemu ga prodajati in kupovati. Bratje, približal se je veliki čas. In kardinali bi morali pustiti svoje ekipeže in storiti isto. In škofje bi morali zapustiti svoje palače ter si poiskati svoj dom. Kanoniki bi si morali isti dan poiskati poštenega dela. Dekani in župniki bi morali zapustiti župnišča in svoje zaklade ter jih vrniti ljudstvu, od ktere ga so jih dobili. In kaplani bi morali

Dalje na 8. strani.

Greh naših socialistov

Uprav zadnji čas so se pojavili v Chicagi zrel slovenski socialisti, od katerih se širi smrad zavisti, zato ker ima "Glas Svobode" pošten obstoj, katerega si je pridobil s poštenjem in zato, ker vidijo, da za tem stoje ljudje v vrsti, ki se ne vstrašijo "sosodove predstraže."

Mi se ne oziramo in se ne bomo na njih puble in nedostojne izgovore in napade na naša vprašanja. "Kaj hočejo naši socialisti?" In zopet "Happy Hulgani!", otroci, razni koristolovci in druge podobne pariže."

Mi gremo po izrekih in navodilih Aškercovih, ki slove:

"Če iščeš svojih si pravice,

Po konci glavo nosi.

Ponižnika ves svet tepta

In le za norca ga ima,

Zahtevaj nič ne prosi!"

Če pa vi mislite, da imate večjo pravico na svetu kot mi, Vam pa kličemo: "Lord, o Lord, forgive them, for they know not what they do!" in "Lawbreakers can not be lawmakers."

Dobro poznamo sosedovega "Bucefala" kot zavrtnega pisalec obrekovalnih pisem, ki je še vso dobo svojega bivanja v Chicagi in od kar ga poznamo "posvetil" v to, da je pošiljal različnim ljudem, moškim ženskam, kakor tudi časnikarjem anonimna v časih pa tudi s njegovim imenom podpisana pisma razžaljive vsebine. Poznamo pa tudi starega "kanalčka", kateri je kradel "futer iz gnezd drugih ptičev", da je samega sebe in svojce "pošteno" preživel. Zato in uprav zato smo mnenja in ostanemo pri ti trditvi, da se zamoremo na voditelje kot je chिकासи "Bucefalo" & Co. zarnesti toliko, kolikor se moremo na za trsje privezano potapljačo se ladijo, misleč, da se rešimo.

Jaz in vsi drugi, kateri to revno ne — bitje poznamo, vemo, da ni odgovorno za svoja dejanja — to človeče je slaboumnež, kateri prejema svoje nauke o teh zavrnjenih rečeh od kvalitete puhloglavca, kateremu je socializem dolar kateri se je s politiko, s celim svetom, s seboj, s svojo pametjo in lastno senco že davno skregal.

Ta slovenski Sokrates je vže od nekdanj skušal ovirati vse, kar bi zamoglo slovenskemu občinstvu v Chicagi in Ameriki v obče v prid in korist služiti. Ta "Bucefalo" se smatra kot nezmotljivi papež v slovenskih, "angliš", znanstvenih, političnih, socialnih in kdo ve še kakih zadevah... Menda zato, ker je pred svojimi dvajseti leti zvršil prvo "latinsko" šolo na Drski pri Novem Mestu, ali pa najbrž zato, ker so mu študenti pamet s "trohtarjem" vlivali, ko je prodajal suhe preste pred gimnazijo in "za kloštrom"!!?

Pri vseh slovenskih društvih, v katere se je kodaj vtepel, je hotel svojo ignoranco in bolestin, gnile domišljije svojih ne-postavnih načel članom istih vsiljevati, kratko rečeno: povsod je hotel neomejeno zapovedovati in maprednost drugih zatirati. To njegovo nesramno in predrzno obnašanje je imelo pa samo toliko posledice, da so ga tukajšni pametni Slovenci, razven klub, še povsod in iz vsacega društva moralno ven baenili. Če kdo tega človeka (ako je vreden tega izazaa?) le samo malo po strani pogleda — hajdi! — že mu bo pisal najmanje dve poli dolgo pismo, v katerem mrgoli vse polno ptujih izrazov (študirano!!) katerih pomena pa še ne ve. To zlobno navado pa ima tudi "Dr. Omega" njegov profesor, če se ga le navidezno dotakneš, takoj zgrabi svoj dolar — socializem in udari po "ščetinarjih."

Jaz vaju prepušcam razsodbi drugih, a svetoval bi pa vama, da opusita nesramno napadanje, kajti če medvedje bobnajo ne doni ugodno! Fanta držita se svojega rokodelstva, ob enem pa se učita pravega socializma in priznajte, da po tolikem uku in stu-

diranju socializma, o istem nič ali pa prav malo znata. Pomislita... in silila se ne bosta več v ospredje.

Človeška usoda je čudna. V časih napravi velikanske spremembe v človeškem življenju, tako, da mora človek samo strmeti in občudovati življenje, ki je v resnici podobno ladiji, koja razburkani valovi premetavajo sem ter tje in jo nazadnje vržejo na kako skalovje, otok ali na kontinent.

Paziti je treba, kar v resnici ne želim, pač pa nasprotno želim za spravo, da bi kupno žaceli delovati v prid ljudstva, da ne bo prišel pogubonosni val na sosodovo ladijo, katero izzivajo s svojim lastnim kričanjem, kar jim bode k temu še največ pripomogel molk pametnih ljudi okrog "Glas Svobode." Žal mi ne bo za sosede, ki se radi imajo, a hudo mi je pri srečanju za one, pri soci. klubu, ki se bodejo, kadar bo kasno ob nos drgnili in spoznali, da jih je par Sokratov na slabo dušno pašo spravilo. Častno pa je za nas Slovence, da je takih brezznačajnežev prav malo med nami in da so ta ne-bitja samo v sosodovem kotu doma.

Živela Mohamed in Menelik! Tako kakor danes sodi F. P. Drskar o modernem socializmu so sodili nekdanji "neizmotljivi" papeževi privrženci o sv. Petru. Drug drugemu so stavili sledeča vprašanja: "Ni li bil Peter v Rimu? Ni li bil križan s glavo navzdol? itd. Saj se še nahajajo njegove prižnice, iz katerih je učil in oltarji na katerih je maševal v tem večnem mestu (Rimu)?"

Da je bival Peter v Rimu, to vemo le izustnega poročila in če bi tudi bil rimski škof, kako more kdo iz tega njegovega dostojantva izvajati njegovo vrhovno moč?

Sealiger, eden izmed najbolj učenih mož je naravnost trdil, da se mora Petrov episkopat in njegovo bivanje v Rimu prištevati med najsmesnejše stvari (Ponovno kričanje: "Zaprte mu usta in naj se pobere s prižnice!")

Ravno tako vpijejo nekateri sosedi nad nami, če jim povemo njihovo zmoto v obraz, s katero so se že, osobito pa Drskar & Co., sto in stokrat kolosalno blamirali.

"Cenjeni bratje, mi smo pripravljeni molčati, če nas pustite pri miru, toda ni li boljše na potu kakoršen je naš, da poskusimo vse kakor nam narekuje socializem v to, ne preveč — kar je dobro? S socializmom in pravljico o tem za rešitev človeške družbe in zlorabo iste bi se moglo postopati tako kakor lončar s svojimi lonci. Znanost in razum o socializmu sta veliko večja in imenitnejša kot pa dijamant, s katerim se vrežejo besede v steklo in ki so neizbrisljive. Do sedaj sem se oziral na vednost in ker te nisem našel v podučevanju socializma od strani Fr. P. Drskarja in Dra Omega sem se jima postavil po robu in začel ugovarjati nauk, katerega učita gori omenjena rojaka. Ali mar hočete sedaj napraviti z mene človeka, ki je obdolžen laži? Učinite to, če morete!

Justicia fundamentum regnorum. In ker je po mojem mnenju vsako društvo ali klub tudi neke vrste država, bi se morali toraj sosedomi klubši ozirati na pravično, fundamentalno podlago pri obsojanju v njihovi državi.

Mimogrede obžalujem g. J. Kravanja v Glencoe, O., da se še ni prebudi iz onega trdnega spanja, katero ga je napalo v Chicagi in potem ga nadlegovalo v La Sallah pri zborovanju. Če bi ga ne bil sam videl, bi trdil, da ga ni bilo tam. Čudno se mi pa nič ne vidi, da ne ve kako se je volilo.

Drugi teden pridem v Glencoe, O. pa mi boste raje s rukopisem potrdili, da ste vi pisali tudi ta dopis. Za Vaš prebol je dobro Severovo olje. Pa brez zamere! Pontificus.

Nadaljevanje iz 7. strani.

pustiti svojo klerikalno politiko ter se poprijeti boljšega dela. Isti dan bi bila sv. Petra cerkev muzej, druge cerkve pa bi se porabile v razne človekoljubne in prosvetne namene. Nešteti milijoni pa, ki bi ostali, bi se porabili za šole, za vzgojo ljudstva. Zlatina in srebrnina bi se pobrala iz cerkev in bi se skoval denar. Povzdignilo bi se v nekaj letih blagostanje in narodi bi se veselili svojega osvobođenja.

Da, vse prenoviti v Kristusu, se pravi konec cerkve. Tega pa cerkev ne bo naredila, in zato se tudi ne bo prenovila v Kristusu, ampak bo ostala papežka in bo šla naprej svojo pot: govorila bo in učila ter prodajala Kristusa, nje življenje pa bo daleč od njega kajti kristjanstvo je nauk dela in ljubezni in ne pozna ne cerkve, ne cerkev, ne duhovščine. Zato je bil glas z Jasne Poljane vabljliv, glas iz Rima pa je bil varljiv, kakor vsi, ki od tam prihajajo, ker iz same nezmotljivosti govore z mote.

ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE."

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE
na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za shode, veselice itd. Vsako nedeljo popoldan izborni koncert. Vstopnina prosta. TEL. CANAL 2017

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Vsem onim ki nimajo barve, potem bodisi otrok dama ali gospodična in če hočejo dobiti lepo rudečo barvo in kri naj rabijo

E. Rimsov Maltoferochin

(maltovano železno vino) 6 buteljk za 6 dolarjev,

Če trpite na slabi prebavi in nimate teka do jedil poskusite

EDWARD RIMSOVO GASTROPHAN in
EDWARD RIMSOVO KARLOVARSKO

Pišite po cenike za ta maltovana grenka vina!
Trgocem in krčmarjem zelo znižane cene.

Ed, Rimsove želodečne kolera kapljice so najboljše zdravilo za kolero, koliko, želodečni krč. Cena steklenici 50c. Za dobiti po vseh lekarnah.

EDWARD RIMSA, lekarnar,
606 South Centre Avenue Chicago, Ill.

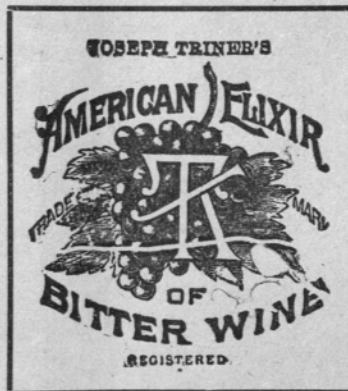

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokušil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih ne-prebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejemo kritičnim momentom, in to tudi vemo.

Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

je najpripravnije zdravilo za take bolezni, s katerimi se hitro in zanesljivo ozdravi. Izvrtno učinkuje na želodečne živce in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

nimate slasti do jedil,
se počutite utrujene,
imate teški glavobol,
nemorate mirno spati,
ali da ste blede je

čas, da upotrebuje Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mižljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

616 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače.
Uprašajte trgovce po njih.